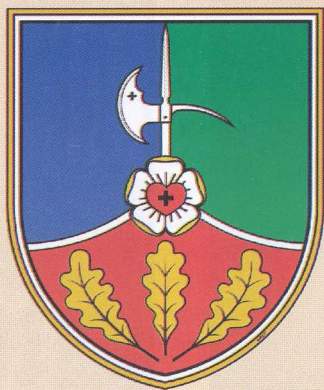

Glasilo Ōrség
Občina Hodoš

Ōrségi hírlap
Hodos község

julij 2002, letnik III, št. 7

III. Évfolyam, 7.Szám, 2002.július

**Iskrene čestitke vsem občankam in
občanom ob III. prazniku Občine Hodoš!**
Župan

**A III. község ünnep alkalmából gratulálok
községünk minden lakosának!**
Polgármester

Svečanost ob 160. obletnici evangeličanske cerkve in posvetitvi orgel

Ünnepség az evangélikus templom fennállásának 160. évfordulójá és az orgona felszentelése alkalmából

Na Hodošu se mlado in staro za žogo podi

Falunk apraja és nagyja a labdát hajtja

Urejanje okolice Etnografskega muzeja

A Tájház környezetének rendezése

Gradnja mrtvaške vežice na Domaföldu

Épül a domaföldi temetőház

Spoštovane bralke in bralci !

Tisztelt olvasók!

Pred vami je nova praznična izdaja občinskega glasila, tik pred 3. praznikom Občine Hodoš.

Pripravljamo se na osrednjo proslavo, ki bo v soboto na Hodošu, ko bomo predali namenu kulturno dvorano. Ob tej priložnosti bomo imeli v naši sredini s strani Ministrstva za kulturo, državnega sekretarja gospoda Vojka Stoparja. Tretje leto intenzivno delamo na gradnji in sedaj potekajo še zadnja dela. Skupaj z Ministrstvom za kulturo in z vami smo uspeli tudi to, da imamo sodobno dvorano za prireditve. Bilo je vloženo ogromno dela, časa in tudi sredstev. Sedaj, ko zaključujemo investicijo po programu, ugotovljamo, da naš trud ni bil zaman. Zato bi se Vam rad ob tej priložnosti zahvalil za vaše sodelovanje, pomoč in podporo.

Letos ob občinskem prazniku ne bomo imeli slavnostnih otvoritev, kot morda lansko in predlansko leto. To pa ne pomeni, da nimamo kaj predati namenu. Namreč, največjo investicijo, izgradnjo kanalizacije, bomo predali namenu na osrednji proslavi. Manjše investicije sedaj ne bi našteval, ampak na sami prireditvi. Objavljamo program prireditve ob občinskem prazniku, prav zaradi tega, da boste seznanjeni in da se teh prireditve tudi udeležite. Saj je to naš praznik, imamo tudi kaj proslavljati, zato vas prosim, da bi se teh prireditve v čim večjem številu udeležili. Zavedam se, da je potrebno opraviti največje delo v kmetijstvu, to je žetev. Vendar praznik je naš, če ga sami ne bomo cenili, ga niti drugi ne bodo. Moramo si vzeti čas za praznik, kajti toliko počitka si vsak zasluži. Tudi sobotno športno srečanje bo zanimivo, ko se bodo pomerile moči žensk. Nič manj vredno ne bo gasilsko tekmovanje, v upanju, da se ga bo udeležilo čim več ekip. Morda še nekaj besed glede srečanja na meji s sosedi. Skupni interes obeh občin je, da izgradimo in oživimo staro cesto med Kercaszomorom in Domaföldom. Nekdaj je ta cesta bila zelo znana, celo otroci so hodili v šolo po tej poti. Zaradi Tiranonske deklaracije je ta cestna povezava bila prekinjena, še več, bila je železna zavesa. Sedaj, ko se pripravljamo na vstop v Evropsko unijo skupaj z Republiko Madžarsko, pričakujemo, da bo fizična meja končno ukinjena. Do takrat želimo usposobiti cesto v prevozno stanje. Na naši strani je precej urejena, v kolikor ne bo slabega vremena, bomo lahko prišli skoraj do meje z avtomobili. Ob tej priložnosti se bomo morda srečali s starimi znanci in prijatelji.

Vsem občankam in občanom čestitam ob 3. prazniku občine. Želim Vam zdravlja in osebnega zadovoljstva ter, da si z dopusti nabereite novih moči.

Ludvik Orban
Župan

Önök előtt van községi hírlapunk ünnepi száma, amelyet községünk 3. ünnepé előtt jelentettünk meg.

A központi rendezvényre készülünk, amely keretében ünnepélyesen átadjuk rendeltetésének a művelődési otthont. Ez alkalomból ellátogat hozzánk Vojko Stopar úr, a Kultúr minisztérium képviselőjében. Már harmadik éve folynak a munkálatok a művelődési ház körül, amelyek most a vége felé járnak. A Kultúr minisztériummal közösen létre jött egy korszerű terem. Mérföldes mennyiségű munka, idő és eszköz van befektetve. Most, amikor a befektetés a vége felé jár, megállapíthatjuk, hogy a sok fáradtság nem volt hiábavaló. Ezért engedjék meg, hogy ez alkalomból köszönetet mondjak Önöknek a segítségért, támogatásért és közreműködésért.

Az idei községi ünnep alkalmából nem lesz annyi ünnepi megnyítónk, mint az elmúlt években. Ez nem azt jelenti, hogy semmit sem adhatunk át rendeltetésének. A legnagyobb befektetésnek számító szennyvízcsatorna hálózatot fogjuk a központi rendezvényünkön átadni. A kisebb beruházásokat most itt nem sorolnám fel, hanem majd csak a rendezvényen. A községi ünnep műsorát azzal a céllal jelentetjük meg, hogy értesítsük Önöket a rendezvényekről, hogy azokon rész vehessenek. Ez a mi ünnepünk és van is mit ünnepelnünk, ezért kérem Önöket, hogy jelenjenek meg a rendezvényeken minél tömegesebben. Tudatában vagyok annak, hogy be kell fejezni a termőföldeken a legnagyobb munkát, az aratást. De az ünnep a miénk és ha magunk nem tiszteljük, akkor mások sem fogják. Időt kell rá szakítani, hisz annyi pihenést mindannyian megérdemlünk. A szombati sporttalálkozó is érdekesnek ígérkezik, hisz rajta a nők is össze fogják mérni erejüket. Semmivel sem kevesebb az értéke a tűzolóversenynek, a reményben, hogy minnél több csapat vesz rajta részt. Még talán néhány szót a szomszédainkkal való találkozásról. Mindkét önkormányzat közös célja, hogy életre keltsük azon utat, amely valamikor Kercaszomort és Domaföldet kötötte össze. Valamikor az említett út forgalmas volt, hisz a gyerekek ezen jártak iskolába. A Trianoni szerződés és a vasfüggöny miatt a szálak megszakadtak. Most pedig, amikor mindkét ország az Európai Únióba való csatlakozásra készül remélhető, hogy a fizikai akadályok, a határok, idővel megszűnnek. Addig az említett utat forgalomra alkalmas állapotba szeretnénk állítani. A mi oldalunkon eléggé rendezett az említett út és ha csak nem lesz eső, majdnem a határig lehet menni az autókkal. E rendezvényen remélhetőleg régi barátainkkal és ismerőseinkkel is találkozhatunk.

Községünk minden lakosának gratulálok a 3. községi ünnep alkalmából. Egészséget, elégedettséget kívánok mindenkinek és azt, hogy a szabadság alatt új erőre tegyenek szert.

Orbán Lajos
Polgármester

INFORMATIVNO " GLASILO ŌRSÉG - ŌRSÉGI HÍRLAP " TÁJÉKOZTATÓ

Izdaja občina Hodoš – Hodos község jelenteti meg

Naslov uredništva - a szerkesztőség címe:

Glasiło Ōrség – Ōrségi Hírlap, Hodoš št. 52, 9205 Hodoš – Hodos

Grafična podoba in tisk - grafikai alakja és a nyomtatása: Solidarnost d.d. Murska Sobota

Naklada-példányszáma: 250 izvodov-példány

Uredniški odbor-szerkesztőség:

Ludvik Orban,	odgovorni urednik	- felelős szerkesztő
Rozalija Totić,	pomočnik urednika	- szerkesztő helyettes
Novak Császár Jolán,	lektorka	- lektor
Helena Roman,	lektorka	- lektor
Liljana Gal,	lektorka	- lektor
Johann Laco,	računalniška obdelava	-technikai szerkesztő

Glasiło ni naprodaj, prejme pa ga vsako gospodinjstvo v občini Hodoš brezplačno.

A hírlap nem vásárolható meg. Hodos község minden háztartása ingyenesen kapja kézhez.

Telefon: 00386 (02) 559-80-21, Fax: 00386 (02) 559-80-20, e-mail: obcina-hodos-kozseg@siol.net

PETEK, 19. júlija 2002

PÉNTEK, 2002. július 19-ke

ob 16⁰⁰ uri

Športno srečanje članov Občinskega sveta
občine Hodoš in lokalne samouprave Bajánsenye
(Tenis center Mešič, Murska Sobota)

16⁰⁰ órákor

Hodos község községi tanácsának és a bajánsényei
Önkormányzat tagjainak sporttalálkozója
(Muraszombat, Tenisz központ Mešič)

ob 19⁰⁰ uri

Dvorana evangeličanske cerkve

**SVEČANA SEJA OBČINSKEGA
SVETA OBČINE HODOŠ**

- otvoritev svečane seje in pozdrav
- slavnostni nagovor župana
- nagovor povabljenih gostov
- podelitev priznanj

19⁰⁰ órákor

Az evangélikus egyház terme

**HODOS KÖZSÉG KÖZSÉGI
TANÁCSÁNAK ÜNNEPI ÜLÉSE**

- az ünnepi ülés megnyitója és a köszöntő
- a polgármester ünnepi beszéde
- a meghívottak felszólalásai
- az elismerések kiosztása

SOBOTA, 20. júlija 2002

SZOMBAT, 2002. július 20-án

ob 12⁰⁰

Kulturni dom Hodoš

- Predaja namenu
- kulturni program

12⁰⁰ órákor

Művelődési otthon Hodos

- az ünnepi átadás
- kultúrműsor

ob 16⁰⁰

Nogometno igrišče Hodoš

- 16⁰⁰ prijateljska tekma med veterani
Szentgyörgyvölgy - Hodoš
- 17³⁰ prijateljska tekma med žensko ekipo
Bajánsenye - Hodoš
- 18³⁰ prijateljska tekma med člani
Bajánsenye - Hodoš

16⁰⁰ órákor

Hodosi labdarúgó pálya

- 16⁰⁰ barátságos mérkőzés Szentgyörgyvölgy-
Hodos öregfiúi közt
- 17³⁰ barátságos mérkőzés Bajánsenye-Hodos
női csapatai közt
- 18³⁰ barátságos mérkőzés Bajánsenye-Hodos
csapatai közt

NEDELJA, 21. julij 2002

VASÁRNAP, 2002. július 21-ke

ob 10³⁰

Nogometno igrišče Hodoš

- III. Odprto gasilsko tekmovanje
- 10³⁰ prihod gasilskih enot
- 11⁰⁰ občinsko gasilsko tekmovanje, odprto
gasilsko tekmovanje s prosto prijavo -
člani in članice

10³⁰ óra

Hodosi labdarúgó pálya

- III. Tűzoltóverseny
- 10³⁰ a tűzoltó egyesületek érkezése
- 11⁰⁰ községi tűzoltó verseny, nyitott tűzoltó
verseny szabad jelentkezéssel - nő és férfi
tagok számára

ob 19⁰⁰

DOMAFÖLD - PUSZTA

- prijateljsko srečanje na meji s krajani vasi
Kercaszomor
- oživitev nekdanje poti med Domaföldom in
Kercaszomorjem

19⁰⁰ órákor

DOMAFÖLD - PUSZTA

- baráti találkozó a határon, a Kercaszomoriakkal
- a régi összekötőút életrekelte Domaföld és
Kercaszomor közt

Poročilo o delu v prvih šestih mesecih

Kot smo že v prejšnji številki objavili imamo v letošnjem letu kar nekaj velikih odprtih investicij.

Takoj po sprejetju Proračuna Občine Hodoš za leto 2002 v mesecu marcu smo začeli aktivno z deli. Najprej so se začela agrooperacijska dela, saj jih je bilo nujno opraviti na zemljiščih ob novi železniški progi pred začetkom same komasacije. S kmetijskih zemljišč je bila odpeljana velika količina odvečne zemlje, odstranjen je bil tudi odvečni odpadni gradbeni material. Seveda so potrebna še manjša popravila, ki se bodo opravila po jesenskem spravilu pridelkov. Sedaj ko so ta dela končana se nadaljuje postopek komasacije, tako da so predstavniki Geodetskega zavoda razgnili elaborat in tudi izmera na tem območju že poteka.

Gradnja kanalizacije je končana. Po uspešnem tehničnem prevezemu, na katerega še čakamo, se bodo vsi podpisniki pogodb o sofinanciranju gradnje, ki imajo poravnane sprotne obveznosti in si bodo pridobili soglasje občine na omrežje tudi lahko priključili. Glede te tematike je bil na predlog Občinskega sveta sklican tudi izredni zbor občanov za naselje Hodoš.

Nadaljujejo pa se tudi dela pri gradnji Kulturnega doma. V letošnjem letu smo dokončali notranjost dvorane in sicer, omet, tlake, električno napeljavo, strop in slikopleskarska dela.

Po sklepu občinskega sveta smo hoteli obnavljati tudi nekatere ceste (na Hodošu Hegyút in Kányu, na Krplivniku pa cesti Pusza in Petervölgy), ki pa niso še kategorizirane. Lastnikom zemljišč ob teh cestah smo poslali služnostne pogodbe, katerih pa niso vsi vrnil. Za vsako od naštetih cest nam manjka od pet do osem služnostnih pogodb. S tem ne želimo odvzeti del kmetijskega zemljišča, vendar se lahko zgodi, da pri delu nehote posegamo v privatno zemljišče, tega pa brez pogodb ne smemo. V kolikor nam vsi lastniki ne bodo vrnil služnostnih pogodb po sklepu Občinskega sveta ne bomo začeli z obnovo zaradi kasnejših morebitnih nevšečnosti, na tisti cesti, kjer ni podpisanih vseh služnostnih pogodb.

V letošnjem letu imamo prek programa javnih del zaposlenih pet delavcev in eno delavko. V okviru programa javnih del se opravljajo razna dela in vidni so tudi rezultati. Prijavili pa smo se tudi na javni razpis s programom Urejanje etnografske zbirke. Dobili smo odgovor, da je tudi ta program podprt s strani Zavoda za zaposlovanje in da imamo možnost 100 % sofinanciranja s strani države. V sklopu tega programa smo dodatno zaposlili še enega delavca in delavko.

V okviru javnih del smo uspeli tudi urediti ograjo okrog pokopališča na Hodošu.

Na mrliški vežici v Domaföldu so dela tako daleč, da smo jo spravili pod streho.

V začetku meseca julija smo se prijavili na javni razpis za nepovratna sredstva za izvedbo komasacije v dolini Dolenjskega potoka. Upamo, da bomo v letošnjem letu uspeli, saj imamo popolno dokumentacijo in pravnomočno odločbo.

Da bi zagotovili zadostno količino vode so v prvem polletju studenčarji sanirali vodnjake občinskega vodovoda. Kljub večletnemu sušnemu obdobju zaenkrat imamo zadostno

količino vode, ob upoštevanju omejitev jo je potrebno dovažati le občasno.

V letošnjem letu naj bi začeli s pomočjo Ministrstva za šolstvo, znanost in šport z adaptacijo in dozidavo Podružnične osnovne šole in vrtca na Hodošu. Ker Ministrstvo projekt v obliki, kot je bil narejen ne podpira oziroma celo nasprotuje, je popravilo projekta v zaključni fazi.

V spodnjem Hodošu smo v sklopu ureditve križišča postavili dve avtobusni čakalnici, uredili okolico le teh in nasadili cvetje za prijaznejši videz ob vstopu v naselje.

Ob lokalni cesti LC 120-010 Hodoš - Dolenci smo zamenjali smernike. Sprotno vzdržujemo vse javne poti in lokalne ceste, prek režijskega obrata pa smo imeli tudi organizirano zimsko vzdrževanje vseh cest.

V mesecu aprilu smo imeli kot vsako leto, čistilno akcijo, meseca junija pa smo organizirali odvoz kosovnih in nevarnih odpadkov ter starih avtomobilov, z namenom, da bo naša občina čista, urejena in prijaznejša do vseh obiskovalcev.

Občinski svet občine Hodoš je imel v prvem polletju štiri redne in eno izredno sejo. Na sejah je bilo sprejetih kar nekaj odlokov in sicer:

- Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Hodoš za leto 2001

- Odlok o spremembah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča

- Odlok o spremembah odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč

- Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Hodoš

- Sklep o določitvi cene programov VVE Hodoš

- Sklep o določitvi višine sredstev za najem prostora za grobove na pokopališčih in uporabi mrliških vežic na območju Občine Hodoš

- Odlok o občinskih cestah

- Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Hodoš

- Pravilnik o finančnih intervencijah programa za pospeševanje proizvodnje hrane v letu 2002 v občini Hodoš

Tudi v letošnjem letu imamo v sklopu 3. občinskega praznika kar nekaj prireditev in sicer športnih z gosti iz tujine, organizirano imamo 3. odprto gasilsko tekmovanje in seveda svečano sejo Občinskega sveta. Točen program prireditev lahko zasledite v tej številki glasila.

Osrednja prireditev letošnjih občinskih dnevov pa je seveda predaja namenu novozgrajene kulturne dvorane.

Znano nam je, da stara Kulturna dvorana, zgrajena v letih 1949-50, zaradi dotrajanosti in prostorske stiske ni več odgovorajala današnjim zahtevam. Zato se je Občinski svet Občine Hodoš leta 2000 odločil, da se iz Proračuna Občine Hodoš del sredstev nameni tudi za gradnjo novega Kulturnega doma z garažami za gasilce. V letu 2000 smo opravili I. fazo gradnje in sicer zemeljska dela, kletne prostore, izolacijo in dogradili smo oder. Naslednje leto, torej leta 2001 smo dozidali dvorano, zamenjali strešno konstrukcijo in kritino ter okna. V letošnjem letu nam je uspelo urediti notranjost dvorane do tolikšne mere, da jo lahko predamo namenu. Ob vsem tem naštetem pa ne moremo mimo tega, da ne bi omenili število opravljenih

prostovoljnih ur s strani občanov. V času gradnje je bilo opravljenih več kot 5000 prostovoljnih ur. Z izgradnjo novega Kulturnega doma smo pridobili večje in dodatne prostore za društva iz občine in nastopajočim bomo zagotovili normalne pogoje za nemoteno delo, obiskovalcem pa seveda udoben ogled prireditiv. Ker je kulturno življenje v naši občini še danes zelo bogato, saj imamo letno več nastopov s pobratenimi občinami iz Madžarske, Slovaške in Avstrije, upamo, da bo novi Kulturni dom postal občinsko središče kulturnih prireditiv.

Občinska uprava

Beszámoló az első hat hónapban elvégzett munkáról

Amint már az előbbi számban megjelentettük, az idei évben több magasértékű befektetés folyik községünk területén.

A munkálatokba azonnal a Községi költségvetés elfogadása után bele is kezdtünk. A tagosítás előtt, a vasút mentén található földeken kellett elvégeznünk a rendezési munkálatokat. A termőföldekről el kellett távolítani a nagy mennyiségű fölösleges földet és építőanyagot. Persze hátra maradtak még apróbb munkálatok, amelyeket ősszel, a termés betakarítása után fogunk elvégezni. Most, az említett munkálatok elvégzése után, folytatódik a tagosítás a kimérési munkálatokkal, a Geodéziai intézet pedig kiterjesztette elaborátumát.

A szennyvízcsatorna építése befejeződött. A sikeres technikai átvétel után, amelyre még várunk, azon személyek, akik aláírták a társpénzelési szerződést, teljesítették eddigi kötelezettségeiket és a község beleegyezését megkapják, rákapcsolhatnak a hálózatra. E téma kapcsán a Községi tanács javaslatára rendkívüli közgyűlést tartottunk Hodos falu lakosai részére.

Folytatódnak a Művelődési ház építésének munkálatai. Az idei évben befejeztük a terem belsejét, és pedig elkészültek a vakolat, padlózat, villanyhálózat, mennyezet és a szobafestői munkálatok.

A Községi tanács határozata alapján korszerűsíteni szeretünk volna néhány utat (Hodoson- Hegyút és Kányú, Kapornakon pedig a Pusza és Pétervölgy utat), de még nincsenek kategorizálva. A tulajdonosoknak kiküldtük a szerződéseket, amelyeket mindannyian még nem jutattak vissza. Mindegyik úthoz hiányzik még öttől nyolc szerződés. Ezekkel senkitől sem szeretnénk eltulajdonítani a földjét, de megtörténhetik, hogy a munkálatok végzése közepette kénytelenek leszünk megsérteni a magántulajdont és ezt szerződés nélkül nem tehetjük meg. Amennyiben minden tulajdonos nem juttatja vissza hozzánk a szerződést, kénytelenek leszünk a Községi tanács határozata alapján elhalasztani a korszerűsítési munkálatokat, a későbbi kellemetlenségek elkerülése miatt azon utakon, amelyekhez minden szerződés nem lesz aláírva.

Az idei évben a közhasznú munkákról szóló program alapján öt férfi és egy női személyt foglalkoztatunk. E keretben több olyan munkát is elvégeztünk amelynek gyümölcssei szemmel is láthatóak. Jelenkeztünk a Néprajzi gyűjtemény rendezéséről szóló pályázatra is. Nemrégiben választ is kaptunk, amelyből kitűnik, hogy a programot támogatja a Munkaközvetítő intézet és 100% támogatást

remélhetünk országos szinten. E program keretében egy nőt és egy férfit foglalkoztatunk.

A közhasznú munka keretében felállítottuk a hodosi temető kerítését.

A domaföldi temetőházat tető alá sikerült tennünk.

Július hónap elején jelentkeztünk a vissza nem térítendő eszközökről szóló pályázatra, amellyel a Dolányi patak mentén található termőföldeket tagosítanánk. Reméljük, hogy sikerrel járunk, hisz az átnyújtott dokumentumok teljesebb és jogerős határozatunk is van.

Hogy elegendő mennyiségű vizet biztosítsunk, kút mesterekkel szanírozattuk a községi vízvezeték kútjait. A többéves aszály ellenére és a korlátozás betartásával elegendő mennyiségű vizenk van és csak időközben kell vizet szállítanunk a tartályba.

Az idei évben kezdenék a Hodosi Területi Iskola és óvoda felújítását az Oktatásügyi és sport minisztérium támogatásával. Mivel a minisztérium az elkészült tervezetet nem támogatta, vagyis ellenezte, most van folyamatban ennek korrigálása.

Alsó Hodoson a kereszteződés rendezése kapcsán két autóbuszvárakozót állítottunk fel, rendeztük környezetüket és virágokat ültettünk, hogy vendégeinket méltóbb környezet fogadja.

A Hodos - Dolenci lokális út mentén kicseréltük az irányjelzőket. Karban tartjuk a nyilvános és lokális utakat és megszerveztük a téli úttisztítást is.

Áprilisban tisztító akciót szerveztünk, júniusban a darabos és veszélyes hulladékot és a régi gépkocsikat szállítottuk el, hogy községünk szebb, rendezettebb és a látogatóknak vonzóbb legyen.

Községi tanácsunknak az első félévben négy rendszeres és egy rendkívüli ülése volt. Az ülésen néhány szabályrendelet lett elfogadva, és pedig:

- Szabályrendelet Hodos község 2001-es évre szóló zárszámadásáról
- A háztelkek használatának pótlékáról szóló szabályrendelet megváltoztatásáról szóló szabályrendelet
- A temetkezési és temetési tevékenységekről és a temetők rendezettségéről szóló szabályrendelet megváltoztatásáról szóló szabályrendelet
- A háztelkek használati pótléka kiszámításához szükséges pontértékről szóló határozat megváltoztatásáról szóló határozat
- A Hodosi óvoda programjának árát meghatározó határozat
- A sírhelyek bérbérvételének összegéről és a temetőház használati díjának magasságáról szóló határozat Hodos község területére vonatkozólag
- A községi utakról szóló szabályrendelet
- A szennyvíz és esővíz elvezetéséről és tisztításáról szóló szabályrendelet Hodos községben
- Hodos község 2002-es évre szóló szabályzata az élelmiszertermelést előmozdító program beavatkozásairól

Az idei évben is sok rendezvényt szervezünk a 3. községi ünnep keretében, amelyek sporttalálkozók lesznek külföldiekkel, megrendezésre fog kerülni a 3. nyitott tűzoltóverseny és persze a Községi tanács ünnepi ülése is meg lesz tarva. A rendezvények pontos programját hírlapunk ezen számában találhatják meg. A községi napok

központi rendezvénye az új művelődési otthon ünnepélyes átadása lesz.

Mindannyian tudjuk, hogy a régi Művelődési otthon, amely az 1949-50-es években épült, elavult állapota és helysége miatt nem felelt meg a mai követelményeknek. Hodos község Községi tanácsa 2000-ben úgy határozott, hogy Hodos község költségvetésének egy részét az új Művelődési otthon és tőzoltógarázs megépítésére fordítja. A 2000-es évben a munkálatok I. fázisát végeztük el, és pedíg a földmunkálatokat, pinchelyiségeket, szigetelést, és megépítettük a színpadot. A következő, vagyis 2001-es évben felfalaztuk a termet, megcseréltük a tetőzetet és beépítettük az ablakokat. Az idei évben sikerült befejeznünk az otthon belsejét olyan

fokig, hogy átadhatjuk rendeltetésének. Nem felejtethjük el a sok önkéntes munkát sem. Több mint 5000 önkéntes munkaórát dolgoztak le falunk lakosai. Az új művelődési otthon felépítésével több mellékehséget is kaptunk, amelyek biztosítani fogják a fellépésekre való felkészülését, az egyesületek zökkenümentes munkáját, a rendezvényre látogatók pedig kellemes környezetben tölthetik idejüket. Mivel falunk művelődési élete mozgalmas, hisz több baráti kapcsolatunk van a szomszédos Magyarország, Ausztria és Szlovákia önkormányzataival. Reméljük, hogy az új otthon községük művelődési életének központjává válik.

Községi hivatal

Obnovljena cerkev in restavrirane orgle

V nedeljo, 16. junija letos je evangeličanska cerkvena občina Hodoš obhajala trojni praznik. V okviru svečane božje službe so se zbrani verniki ter gosti iz domovine in tujine spomnili 160. obletnice obstoja sedanje cerkve, ki je že tretja evangeličanska na Hodošu.

Tako kot v ostalih krajih Goričkega, so tudi tukajšnji prebivalci že kmalu po začetnem nastopu reformatorjev v Nemčiji, v veliki večini sprejeli novo vero. Za svoje potrebe so uporabljali že obstoječo cerkev, ki je stala na mestu nad današnjo trgovino. V času krute protireformacije je skupaj z vsemi ostalimi cerkvami v tej okolici, 19. septembra 1732 bila evngeličanom odvzeta tudi cerkev na Hodošu. Tedanji duhovnik György Lepoša pa je na kraljevskem dvoru uspel doseči, da so evangeličani smeli še naprej uporabljati takratno, sicer že katoliško cerkev. V času, ko je bila po vojaški intervenciji evangeličanska vera v okoliških krajih strogo prepovedana in so verniki bogoslužja lahko obiskovali le v oddaljenih artikularnih krajih v Nemescsóju, Surdu in Celldömölk, so verniki na Hodošu ostali neomajni v svoji pripadnosti protestantizmu in so še leta 1749 v takratno cerkev kupili dva nova zvonova. Ta vztrajnost naših prednikov in njihovo zavzemanje se za vsesplošen razvoj kraja, kar je potrjevala tudi znana evangeličanska šola (po puconski druga v teh krajih), katere absolventi so zlahka nadaljevali študij na raznih višjih in visokih šolah v tujini, je bil eden od povodov, da je sedanja Občina Hodoš kot spomin in hvaležnost na te naše prednike in njihovo delo, v svoj grb sprejela Luthrovo rožo. Ni dvoma, da je to tudi posebno priznanje nekoč tu živečima duhovnikoma: Cipott György, ki je leta 1829 napisal molitvenik »Dühovni Aldov«, še posebej pa Kardoš Janoš, pisatelj, pesnik in prevajalec, ki je kot šolski inšpektor sestavil tudi številne osnovnošolske učbenike in počiva na starem hodoškem pokopališču.

Ko je cesar Franc Jožef II. 13. oktobra 1781 izdal »tolerančni patent«, s katerim je bila evangeličanom dana možnost ponovnega organiziranja, je med prvimi tremi ponovno in uradno kot druga bila tudi hodoška. (Puconski je bila organizirana 5. avgusta 1783; hodoška 20. avgusta in križevska 25. avgusta istega leta).

Prvo leseno cerkev so si evangeličani zgradili že v letu ponovne organiziranosti: 1783 in je stala na mestu današnjega župnišča (Mladinskega doma). K tej so leta 1793 dogradili tudi zvonik in vanj namestili zvonova, ki sta bila

pred tem kupljena v katoliško cerkev. Leta 1823 je bila zgrajena nova – druga – cerkev, tudi lesena, vendar že na opečnih temeljih na mestu, kjer stoji sedanja. Ta-tretja – pa je bila zgrajena leta 1842, v času službovanja duhovnika Kardoš Janoš.

Po več manjših popravilih, je večja prenova in sprememba notranjosti bila opravljena v letih 1964 in 1968, v času službovanja pokojnega duhovnika in seniorja Ludvika Novaka. V letih 1992 in 1993 je bila deloma obnovljena notranjost in cerkev je dobila novo strešno kritino. Leta 2000 pa so se začela obnovevalna dela celotne cerkve. Odbit je bil notranji in zunanji omet v višini oken in v lanskem letu je bila opravljena obsežna renovacija. Celotna cerkev je bila v na novo prepleskana, zamenjana so bila vsa okna, narejena je bila drenaža z odtoki in strelovodom. V notranjosti so bili položeni novi tlaki, prebarvane in tapicirane so klopi, nova je celotna električna napeljava in ozvočitev. Ob koncu lanskega leta (2001) so bile demontirane in maja letos ponovno postavljene povsem restavrirane in z električnim pogonom opremljene orgle, kar je opravil mojster Anton Škrabl iz Rogaške Slatine.

Večino zidarskih del je opravil zidarski mojster Karel Balek s svojimi delavci iz Neradnovec, svoje znanje pa so prispevali tudi številni drugi mojstri, ki bi jih bilo težko naštetiti tako, da ne bi kdo izostal.

Celotna investicija je stala nekaj nad 25 milijonov SIT. Verniki domače cerkvene občine so za to več let zbirali namenska sredstva, pomagali so nam verniki drugih cerkvenih občin (preko pomoči iz sklada EHO-Podpornice), ter povsem neznani nam dobrotniki preko Svetovne Lutheranske Zveze in Gustav Adolf Društev iz tujine. Del sredstev smo prejeli od Ministrstva za kulturo RS, pri renovaciji cerkve nam je pomagala občina Šalovci, pri restavraciji orgel pa so nam pomagali tudi Gasilska Zveza Murska Sobota in Zavarovalnica Triglav, pri vseh obnovevalnih delih ter pri urejanju okolice pa smo bili ves čas deležni nesebične pomoči občine Hodoš.

Poleg finančnih sredstev je bilo na cerkvi opravljenih tudi nad 4000 ur prostovoljnega dela, ki so ga opravili naši verniki, enako zavzeto pa so sodelovali tudi pripadniki tako katoliške kot reformirane veroizpovedi.

Junjske svečanosti so se poleg domače duhovščine udeležili gosti iz Madžarske, Danske, Nemčije in Avstrije, ki so tako kot poslanka DZ g. Marija Požonec, župan Franc Šlihthuber iz Gornjih Petrovec ter domači Ludvik Orban s svojo prisotnostjo in pozdravnimi besedami izkazali čast

vernikom hodoške gmajne, tistim pred 160. leti in sedanjim, ki ne glede na žrtve spoštujete in z ljubeznijo negujete zaupano jim dediščino vere in kulture. Obnovljeno cerkev in restavrirane orgle je blagoslovil prvi škof Evangeličanske Cerkve v RS Mag. Geza Erniša, v bogatem programu pa sta sodelovala domača cerkvena pevka zbor (slovenski in madžarski), ki ju vodi kantor Ludvik Nemeč, na kitari Miran Čarni, ter solo pevka Nada Ivanič. Obnovljena cerkev je tako v ponos vsem vernikom in krajanom tega dela Goričkega, o prijaznosti in gostoljubnosti tukajšnjih ljudi pa so gosti ponesli novico v mnoge predele sveta.

*duhovnik cerkvene občine Hodoš
mag. Viljem Kerčmar*

Felújított templomban fejújított orgona

Vasárnap, június 16-án hármás ünnepet ünnepelt a hodosi evangélikus egyházközség. Ünnepeles istentiszteleten gyűlték össze a hazai és külföldi hívők és vendégek, hogy megemlékezzenek a jelenlegi, immár harmadik hodosi evangélikus templom fennállásának 160. évfordulójáról.

A reformátorok németországi megjelenését követően, hasonlóan, mint Goričko más vidékein, az itteni lakosság többsége is áttért az új hitre. Kezdetben a mai üzlet helyén akkor már álló templom szolgálták őket. A kegyetlen ellenreformáció idejében a környék egyéb templomaihoz hasonlóan, 1732. szeptember 19-én az evangélikusoktól elvették templomukat. Az akkori lelkésznek, Leposa Györgynek viszont sikerült a királyi udvaron elérnie, hogy az evangélikus használhatták az akkori katolikus templomot. A hodosi hívők abban az időszakban sem inogtak meg protestantizmusukban, amikor a környéken katonai beavatkozással szigorúan betiltották az evangélikus vallást, és a hívők csak a távoli Nemescsón, Surdon és Celldömölkön látogathatták az istentiszteletet. 1749-ben két új harangot öntettek az akkori templomuk számára. Őseink ezen kitartásának és a vidék általános fejlesztésére irányuló törekvései előtt tisztelegve - amit mi sem bizonyít jobban, mint az ismert evangélikus iskola (a puconci után a másodiknak alakult a környéken), amelynek hallgatói külföldi főiskolákon és egyetemeken sikerrel folytatták tanulmányaikat - a jelenlegi Hodosi Község emlékből és hálából Luther rózsáját illesztette a címerébe. Mindez tisztelgés az egykori két lelkész, Cipott Gyuri előtt, aki 1829-ben megírta a »Dühovni Aldov« (Lelki áldás) imakönyvet, valamint Kardos János író, költő és fordító előtt, aki iskola-felügyelőként számos tankönyvet állított össze, és a hodosi régi temetőben nyugszik.

Amikor II. Ferenc József császár 1781. október 13-án kibocsátotta az evangélikusok újjászerveződését engedélyező tolerancia patentet, az első három között másodiknak szerveződött újjá hivatalosan is a hodosi egyházközség (a puconci 1783. augusztus 5-én, a hodosi augusztus 20-án és a križevci augusztus 25-én szervezték újjá).

Első fatemplomukat az evangélikusok még újjászervezésük első évében, 1783-ban állították a mai plébániahivatal (Ifjúsági ház) helyén. 1793-ban felállították az új

haranglábat és elhelyezték az előzőleg a katolikus templom számára öntetett két harangot. A mai templom helyén 1823-ban építették a második új, szintén fából készült, de már téglalapokra állított templomot. A mostani, a harmadik 1842-ben, Kardos János lelkész szolgálata idejében épült.

A templom belsejében 1964-ben és 1968-ban végzett számos kisebb javítást követően, néhai Ludvik Novak lelkész, szenior idejében végezték el az első nagyobb felújítást és változtatást. 1992-1993-ban részben felújították a templom belsejét és új földémet kapott a templom. 2000-ben megkezdődött a templom teljes felújítása. Az ablakok magasságáig eltávolították a belső és a külső vakolatot, majd tavaly alapos felújítást végeztek. Egészében új vakolatot kapott a templom, kicserélték az ablakokat, szigetelték az alapokat és elhelyezték a villámhárítót. Újra burkolták a templom padlózatát, átfestették és kárpitozták a padokat, teljesen felújították a villanyvezetékeket és a hangosítást. 2001 végén leszerelték, majd az idén májusban újraállították a Rogaška Slatina-i Anton Škrabl mester által teljesen felújított, villamos hajtóművel ellátott orgonát.

A kőművesmunkálatok többségét a neradnovci Karel Balek kőművesmester és alkalmazottjai végezték, tudásával segített számos más mester is, akiknek felsorolása sok helyet venne igénybe, mégis kimaradhatna valaki.

A beruházás teljes értéke mintegy 25 millió SIT. A hazai egyházközség tagjai éveken gyűjtötték a pénzt, az EHO-Podpornica alapítvány által segítettek más községek hívői, valamint a Protestáns Világszövetségben és a külföldön működő Adolf Gusztáv Egyesületekben működő ismeretlen jótévedők. További támogatásokat kaptunk a Szlovén Köztársaság Művelődési Minisztériumától, valamint Šalovci Községtől, az orgona felújításához hozzájárult a Muraszombati Tűzoltószövetség és a Triglav Biztosítótársaság is. A felújítási munkálatokban és a környezetrendezésében pedig kezdettől fogva önzetlenül jelen voltak Hodos Község polgárai.

A pénzügyi beruházás mellett 4000 óra társadalmi munkát végeztek a hívőink, és az itt élő katolikus és református hívők is önzetlenül segítettek a munkák végzésében.

A júniusi ünnepi rendezvényen a hazaiak mellett részt vettek magyar, dán, német és osztrák lelkészek is, akik hasonlóan, mint Požonec Mária országgyűlési képviselő, Franc Šlihuber Gornji Petrovci és Orbán Lajos hazai polgármester jelenlétükkel és üdvözlőszavaikkal fejezték ki tiszteletüket a 160 évvel ezelőtt és a napjainkban működő egyházközség tagjai előtt, akik az áldozatok ellenére szeretettel ápolják a hit és a kultúra rájuk bízott örökségét. A felújított templomot és orgonát a Szlovén Evangélikus Egyház első püspöke, mag. Geza Erniša áldotta meg, a színes kulturális műsorban pedig részt vett a Ludvik Nemeč kántor által vezetett hazai szlovén és magyar templomi kórus, az orgonát Matjaž Titan jogi hallgató szólaltatta meg, gitáron Miran Čarni játszott, Nada Ivanič pedig szólót énekelt. A felújított templom Goričko e része minden hívőjének és lakosának büszkesége, az itteni emberek kedvességéről és vendégszeretetről pedig a világ messzi tájaira is elvitték a hírt.

*A hodosi egyházközség lelkésze
mag. Viljem Kerčmar*

A kapornaki találkozásokról

Június utolsó hétvégén ismét érdekes program várta a a Kapornaki találkozások látogatóit. Pénteken, az esős idő ellenére elég sok látogató gyűlt össze a Tájháznál. A vendégeket és a közönséget, kik a szakadó eső miatt a Tájáz belsejében tolongtak minannyian, Gönc László, a MNMI igazgatója üdvözölte. Rövid beszéde után először népdalkörünk tagjai szórakoztatták az egybegyűlteket két népdalcsoporttal, majd az íratgató átadta a szót dr. Nagy Zoltánnak a Körmendi múzeumból, aki diavetítővel és képekkel felszerelve tartotta meg a zsúfolásig megtelt teremben előadását a fazekasságról az Őrségben. Főleg Velemérről és Magyarszombatfáról beszélve. Az egy óras előadás után társalgás következett.

Szombaton, a délelőtti folyamán pedig a gyalogosok és kerékpárosok látogattak el a Tájházhhoz. Ekkor már verőfényes napsütés fogadta az odalátogatókat. A Tájház szépen elrendezett környezetében, hisz aki odalátogatót megcsodálhatta az új lugast és padokat, először Totić Rozália mutatta be a túrázóknak röviden a néprajzi gyűjteményt majd a megvendéglés után folytatták útjukat Domonkosfa felé. Öröm számunkra, hogy a hozzánk látogatók száma évről-évre növekszik, így az idei évben 21 kerékpárost és 71 gyalogost köszönthettünk Kapornakon.

Román Ilona

Še nekaj o nogometu

Minilo je pol leta in spet je prišel čas, da na kratko povzamemo dogodke Nogometnega kluba Hodoš v spomladanskem času. Na žalost se vse ni izteklo tako, kot smo pričakovali. Za rezultate takšne kot so bili so bile krive verjetno tudi poškodbe nekaterih igralcev in mogoče tudi nepravilni pristop s strani trenerja. Po naših najboljših močeh bomo skušali stvar urediti in mogoče tudi menjati trenerja nogometne ekipe.

Naši plani dela glede slačilnice ter okolice se še tudi niso končali in to zaradi pomanjkanja časa. Potrudili se bomo, da jih bomo končali.

V letošnjem letu smo imeli že eno prijateljsko tekmo in sicer srečanje v ženskem nogometu. Pomerila so se neporočena dekleta in poročene ženske.

Kot vemo se bližajo občinski dnevi in tudi takrat imamo v mislih prijateljska srečanja v nogometu.

Tekme se bodo odvijale v soboto 20. julija, s pričetkom ob 16.00 uri na nogometnem igrišču med

- člani NK Hodoš in NK Bajánsenye
- veterani Hodoša in veterani iz Szentgyörgyvölgya
- NK Hodoš ženske in NK Bajánsenye ženske

3. avgusta imamo v načrtu srečanje članov NK Hodoš in zdomcev.

Članske izkaznice so že narejene, dvignejo pa se lahko v prostorih občine Hodoš. Članarino je seveda treba plačati po dogovoru.

Na koncu bi rada še omenila, da se nam je vseeno uresničila ena želja, saj smo ustanovili ekipo pionirjev. V bodoče pa seveda pričakujemo več uspeha od naših igralcev NK Hodoš.

Suzana Dajč

Pillanatok az óvodában

Óvodánkban egész éven át különös figyelmet fordítottunk a takarékosagra. Szorgalmasan lezártuk a vízcseppeket, a lámpát, vigyáztunk az öltözékeinkre és nem pazaroltuk el az ennyivalót sem. Mindez mellett, még minden gyerek összegyűjtötte azokat a ruhadarabokat, amelyeket már nem használ és elhozta az óvodába. Ezeket személyesen adták át a vöröskereszt képviselőjének, aki ellátogatott az óvodánkba és hasznos dolgokkal ismertette óvodásainkat. A gyerekeknek meg is köszönte közreműködésüket ebben az embereken segítő szervezetben. A ruhagyűjtés mellett még egész éven át szorgalmasan rakosgattuk persejünkbe az összegyűjtött aprópénzeket is. Több perselyt meg is töltöttünk. Hogy összesítsük a hasznosat a szórakozással, ezeket el is vittük a bankba. Így júniusban elutaztunk vonattal Muraszombatba és meglátogattuk a ljubljani bank muraszombati egységét. Ott Horvat Danilo úr fogadott bennünket nagy lelkesedéssel, hisz örömet és elégedettségét fejezte ki látogatásunk célja iránt. Gyermekünknek a bank munkásai bemutatták, hogy miként folyik a munka, hogyan számolják a pénzt és hol lehet elhelyezni az értékes tárgyakat, amíg nem vagyunk otthon. Aprópénzünket be is váltottuk. Mindannyiunkat szépen meg is ajándékoztak az mellett, hogy gyerekeinket itallal, édességgel, sósajságokkal kínálták meg. A beváltott- összegyűjtött pénzt elhasználtuk a vonatjegy kifizetésére, fagyalatra és üdítőre.

- A banklátogatás, városnézés, forgalomfigyelés, fagyaltozás, vonatozás a közöslét és aszórakozás felejthetelen élményt nyújtott mindannyiunknak.

- Július 3-án tartottuk meg záróünnepélyünket. Az ünnepély 13 órai kezdettel volt megtartva.

A műsorban óvodásaink és az iskolások közösen szerepeltek. Felléptek kis táncosaink is. Ezeket már második éve Cser György nagykanizsai koreográfus oktatta. Minden műsorszám külön, külön vastapsban részesült.

- Az ünnepélyen külön vendégeink voltak Magyarországról. A surdi óvoda 3 óvónője látogatott el hozzánk és így viszonyozták a mi februári látogatásunkat. Reméljük, hogy-e kapcsolat nem fog megszakadni, hisz baráti és szakmai téren kívül még történelmi fonalak fonnak össze bennünket.

- A szülők is szép számban jelentek meg, mindenki érdeklődve kísérte gyermeke szereplését. A búcsúzó kisiskolások szülei szemesarkukban egy- két csepp könny is csillogott.

- Igazgatónőnk is üdvözölte a jelenlévőket, különösen a vendégeinket. A gyerekeknek szép szünidőt kívánt, munkatársainknak pedig megköszönte, hogy ilyen szép élményekben részesülhetett. Óvodánk és iskolánk még szép elismerésben is részesült, amelyet személyesen Jónás Ludvik úr adott át.

-Az elismerést az óvodánk és iskolánk azok munkásainak adta át, akik nem hagyták el munkahelyüket akkor sem, amikor 1991 nyarán a tíznapos háború folyt Szlovénia önállóságáért. Az átadott emléklapnak nagyon örülünk és büszkén fogjuk kiakasztani a neki illő helyre.

Az évszáró második része az udvaron folytatódott. Az apukák már vártak bennünket a finom nyársonsi süteményekkel, az anyukák pedig büszkén kínálgatták a finomnál finobb süteményeket. A gyerekek játékkal, a felnőttek pedig beszélgetéssel töltötték el egy kellemes délutánt a késő esti órákig.

Köszönjük mindenkinek a közreműködést és szép, napos, élményekben gazdag szünidőt kívánunk.

Totić Rozália
óvónő

Tovább bővül a kapornaki helytörténeti gyűjtemény

Nem minden tájegységnek adatott meg, hogy a vidék szépsége és a szorgalmas emberi munka harmóniája annyira kifejezésre jusson, mint az Őrség esetében. Az elmúlt években is ez számos szempontból kifejeződött. Elég ha csupán az önálló önkormányzat (község) létrejötte melletti közösségi kiállást vagy a kulturális értékek tudatos ápolását említjük. Az első, mármint Hodos Önkormányzat megalakulása, új lendületet, a korábbinál nagyobb méretű anyagi, szervezési és infrastrukturális lehetőségeket biztosított az Őrségi embernek. A kultúra terén – a már hagyományosan példásan működő művelődési egyesület mellett – a táj és az itt élő emberek bemutatásának, néprajzi értékei feltárásának megkülönböztetett figyelmet szenteltek. Ennek legszebb példája a kapornaki Skerlák-féle házban berendezett Néprajzi – Helytörténeti Gyűjtemény. Az állandó kiállítás a történelmi Őrség egyik legszebb, és számos szempontból talán legfontosabb kiállítása, amelynek keretében fontos forrásgyűjtemény, eredeti állapotában helyreállított, a 20. század harmincas éveiből származó Őrségi konyha, továbbá egy, a szélesebb földrajzi régióban is példátlan fotókiállítás, faragókamra, méhes stb. látható. A kapornaki néprajzi létesítményre már eddig is sokan felfigyeltek, azonban bizonyára a jövőben majd még többen látogatják a tájházat. Szlovénia és Magyarország csatlakozását követően az Európai Közösséghez a gyűjtemény – az eddiginél erőteljesebben – beépülhet az Őrség magyarországi részében már eddig is nagyszerűen érvényesülő kulturális-turisztikai kínálatba, valamint egyéb, a szlovéniai és ausztriai közönség számára előrelátott idegenforgalmi sajátosságok sorába.

A gyűjtemény minél teljesebbé tételének szándéka vezérelte a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézetet és Hodos Község Önkormányzatát abban, hogy 2002 júliusában a tájházban, illetve annak környékén szervezte meg az egyébként már hagyományos néprajzi kutatótábort. A Szegedi Egyetem Néprajz Tanszékének tanárai és hallgató, több kiváló néprajzkutatóval és egyéb szakemberrel kiegészülve, július első felének forró napjaiban teljes egészében szakmailag feldolgozta (letisztította, konzerválta stb.) és teljes leltári nyilvántartásba helyezte a gyűjtemény összes kiállított tárgyát és dokumentumát. Ez több mint 500 értékes múzeumi tárgyat jelent. Ez mellett az ún. raktári állományt is jelentős mértékben rendezték. A rendkívül sikeres szakmai munka eredményének tekinthetjük azt is, hogy arról ugyancsak megállapodás született, hogy az eddig is kiváló munkát végző szakemberek irányításával a következő hónapokban az épület pinchelyiségeiben a kiállítás tovább bővül. Bemutatásra kerül az egykori Őrségi pálinkafőzés – ami egyedi létesítmény lesz szinte az egész Kárpát-medencében –, valamint a korabeli pajta-épületet is felhasználva, megtekinthető lesz a vidék szőlő- és mezőgazdasági kultúrája. A gyűjtő és szervező munkát már az ősz folyamán megkezdik, hiszen az a cél, hogy a jövő évi Kapornaki Találkozó keretében a gyűjtemény újonnan felállított részeit hivatalosan is fel lehessen avatni. Ennél természetesen számítunk a lakosság rokonszenvére és közreműködésére, ami hála istennek eddig is rendszeresen a szakemberek és az önkormányzat rendelkezésére állt. Fontos azonban azt is hangsúlyozni, hogy az önkormányzat és a polgármester áldozatos munkája nélkül csak részsikerrel járna minden szakmai és egyéb kezdeményezés.

Göncz László

Poročilo postaje mejne policije Hodoš

V letu 2001 beležimo padec števila potnikov (473.333), napram prejšnjega leta (692.498), posledično tudi število motornih vozil, ki so prestopila državno mejo.

Po izgradnji železniške povezave s sosednjo Madžarsko, je v mesecu maju lanskega leta stekel lokalni potniški promet, z mesecem junijem pa tudi mednarodni potniški in tovorni promet. Do konca lanskega leta je mejo na tem mejnem prehodu prestopilo 21.146 potnikov in 4.630 vlakov. V prvih petih mesecih letošnjega leta je cestni mejni prehod Hodoš prestopilo 70.958 potnikov in železniški MP 10.130 potnikov ter 2.948 vlakov.

V letošnjem letu je prvenstvena naloga delavcev naše enote zagotavljanje varnosti potnikov in prijazen, kulturnen odnos policistov. K temu nas zavezuje tudi priznanje, ki smo ga dobili, kot najboljši mejni prehod (v kategoriji manjših mejnih prehodov) v Sloveniji, katerega nam je podelila Turistična zveza Slovenije, ob sodelovanju z radijem Maribor in Koper.

Delavci postaje mejne policije Hodoš se zavedamo, da je k temu uspehu v veliki meri pripomoglo tudi plodno sodelovanje z lokalno skupnostjo. To sodelovanje se izraža pri vsakodnevnih kontaktih, kakor tudi pri urejanju območij mejnih prehodov.

Janez Golob

Komandir mejne policije Hodoš

Z VLAKOM V BUDIMPEŠTO
preko mejnega prehoda Hodoš

Popeljite se z vlakom InterCity Drava:

	7.20		Budapest Deli	↑	22.23	
12.30	12.31	↓	Murska Sobota		17.09	17.10
14.54	14.55		Zidani Most		14.41	14.42
15.53	16.10		Ljubljana		13.40	13.45
21.35		↓	Venezia S. L.			8.14

Ali pa z vlakom InterCity Citadella:

	14.20		Budapest Deli	↑	16.03	
19.14	19.16	↓	Murska Sobota		10.54	10.56
21.46	21.47		Zidani Most		8.24	8.25
22.46		↓	Ljubljana			7.25

Za povratna potovanja veljajo naslednji popusti.

- za posameznike in skupine 2-19 oseb: 50-odstotni popust po Sloveniji in 65-odstotni popust po Madžarski
- za skupine 20-29 oseb: 65-odstotni popust po Sloveniji in Madžarski
- za skupine 30 oseb in več: 70-odstotni popust po Sloveniji in Madžarski

50-odstotni popust na progah Slovenije in Madžarske imate tudi, če preko mejnega prehoda Hodoš potujete v tranzitu skozi Madžarsko.

Poleg naštetih mednarodnih vlakov vozijo med Mursko Soboto in Hodošem še lokalni vlaki. V Hodošu potniki lahko prestopijo na vlake proti Zalaegerszegu in Szombathelyju.

Cene vozovnic za povratno potovanje v 2. razredu*

	ena odrasla oseba	skupine 2-19 oseb**	skupine 20 – 29 oseb**	skupine 30 oseb in več**
Ljubljana – Budimpešta	11.069,00	11.069,00	9.138,00	7.819,00
Celje – Budimpešta	8.714,00	8.714,00	7.490,00	6.406,00
Maribor - Budimpešta	7.961,00	7.961,00	6.924,00	5.935,00
Pragersko - Budimpešta	7.442,00	7.442,00	6.595,00	5.652,00
Ptuj – Budimpešta	7.018,00	7.018,00	6.265,00	5.370,00
Ljutomer – Budimpešta	5.888,00	5.888,00	5.511,00	4.710,00
M. Sobota - Budimpešta	5.370,00	5.370,00	5.134,00	4.381,00
Hodoš – Budimpešta	4.852,00	4.852,00	4.758,00	4.098,00

* cene so v tolarje preračunane po tečaju EUR-a za junij 2002

**cena za 1 osebo v skupini

Vse podrobnejše informacije o voznem redu, cenah, dodatnih ponudbah in o vsem, kar vas še zanima, dobite na vaši železniški postaji, spletnih straneh Slovenskih železnic

www.slo-zeleznice.si in po e-pošti mednarodni.promet@slo-zeleznice.si

Na podlagi 26. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št.32/93), 3., 4. in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93), 3. člena Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Hodoš (Uradni list RS, št. 6/00), Zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 42/85, 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 35/97, 47/97, 73/98, 31/00, 33/00 in 24/01) in 7. člena statuta Občine Hodoš (Uradni list RS, 47/99, 31/2001), je Občinski svet Občine Hodoš na 29. redni seji dne 20.06.2002 sprejel

ODLOK o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Hodoš

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta odlok določa pogoje in način odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda, splošne pogoje gospodarjenja s komunalnimi objekti in napravami, ki služijo odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda iz naselij in posameznih objektov uporabnikov, ki so oziroma bodo priključeni na javno kanalizacijsko omrežje, ter pravice in obveznosti upravljavcev in uporabnikov ter objektov in naprav.

2. člen

Gospodarska javna služba iz 1. člena tega odloka obsega:

- odvajanje komunalnih odpadnih voda na območjih, kjer obstajajo sistemi javne kanalizacije
- odvajanje komunalnih odpadnih voda na območjih, kjer ni sistemov kanalizacije
- odvajanje padavinskih voda v meteorno in javno kanalizacijo
- odvajanje industrijskih odpadnih voda v sisteme javne kanalizacije
- gospodarno koriščenje objektov in naprav v skladu s tem odlokom in drugimi predpisi, normativi in pravilniki,
- redno vzdrževanje objektov in naprav ter izvedbo potrebnih rekonstrukcij,
- razvoj, ki obsega planiranje in gradnjo novih objektov in naprav.

3. člen

Uporabnik javne kanalizacije je vsaka fizična ali pravna oseba, ki iz objektov ali z zemljišča vanjo odvaja odpadne ali padavinske vode.

Občina v svojih planih določi območja, na katerih je zgrajena ali pa je predvidena izgradnja kanalizacijskega omrežja.

**ODVAJANJE IN ČIŠČENJE KOMUNALNIH
ODPADNIH VODA NA OBMOČJIH, KJER
OBSTAJAJO SISTEMI JAVNE KANALIZACIJE**

4. člen

Gospodarsko javno službo odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda na območjih, kjer obstaja sistem javne kanalizacije zagotavlja občina v režijskem obratu (upravljavec)

5. člen

Upravljavec mora vsako leto najkasneje do 31. 10. predložiti občinski upravi finančno ovrednoten plan rednega in investicijskega vzdrževanja objektov in naprav iz 6. člena tega odloka.

Javne dobrine

6. člen

Naprave in objekti javne kanalizacije obsegajo magistralno, primarno in sekundarno omrežje in naprave kot jih definira navodilo o tem, kaj šteje za sekundarno, primarno in magistralno omrežje komunalnih objektov in naprav (Uradni list SRS, št. 27/85).

a) Magistralno omrežje in naprave so:

- kanalski vodi za odvajanje odpadne vode med naselji,
- črpališča za prečrpavanje odpadne vode na magistralnem kanalizacijskem omrežju,
- centralne čistilne naprave.

b) Primarno omrežje in naprave so:

- kanalski vodi za odvajanje odpadne vode med manjšimi naselji oziroma med posameznimi sekundarnimi omrežji,
- črpališča za prečrpavanje vode na primarnem kanalizacijskem omrežju

c) Sekundarno omrežje in naprave so:

- kanalski vodi ločenega kanalskega sistema, ki služijo za neposredno priključevanje uporabnikom na posameznem območju,
- prečrpališča za prečrpavanje odpadne vode na omrežju sekundarnega sistema

7. člen

Za naprave, katere financira in s katerimi upravlja in razpolaga uporabnik in so njegova last se štejejo:

- interna kanalizacija s pripadajočimi objekti in napravami v objektu,
- kanalski priključki, priključni jaški ter kanalska mreža od objekta uporabnika, ne glede na dolžino in profil, do priključka na javno kanalizacijo,
- naprave in objekte za predčiščenje odpadnih voda (lokalne čistilne naprave, nevtralizacijske naprave, peskolovi, lovilci olj), za akumulacijo in prečrpavanje ter nevtralizacijo odpadnih voda,
- interno cestno kanalizacijo s pripadajočimi objekti (lovilci peska, olj...).

Uporabnik je dolžan s temi napravami in objekti upravljati tako, da je omogočeno normalno odvajanje odpadnih in padavinskih voda ter da ta voda pred iztekom v javno kanalizacijo izpolnjuje zahtevane pogoje.

Interni kanalizacijski priključek na javno kanalizacijo mora biti upravljavcu javne kanalizacije vedno dostopen za nadzor.

Priključitev na kanalizacijsko omrežje

8. člen

Priključek na javno kanalizacijo je dovoljen samo s soglasjem upravljavca, ki ga ta izda v skladu z določili tega odloka in po plačilu priključnine.

Podpisnikom pogodb o sofinanciranju gradnje kanalizacije v prvi fazi, ki imajo poravnane sprotne obveznosti po pogodbi, občina izda soglasje za priključ po uspešno opravljenem tehničnem prevzemu.

9. člen

Upravljavec obvezno izdaja soglasja k:

- prostorskim izvedbenim aktom,
- lokacijski dokumentaciji,
- projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja,
- vlogi za uporabno dovoljenje,
- vlogi za začasni priključek,
- priključitvi obstoječih objektov,
- k vsem posegom v prostor, kjer se nahajajo objekti in naprave javne kanalizacije,
- posegom v varstvene pasove vodnih virov.

10. člen

1. Predhodno soglasje k lokacijskem dovoljenju

Izdelovalec lokacijske dokumentacije predloži vlogi za soglasje:

- situacijo z vrisanim obravnavanim in sosednjimi objekti v M 1:500 in z vsemi komunalnimi objekti in napravami,
- podatke o izpustu in načinu predčiščenja.

2. Soglasje h gradbenemu dovoljenju

Investitor mora predložiti:

- projekt PGD objekta (na vpogled),
- projekt kanalskega priključka, ki ga mora potrditi upravljavec javne kanalizacije,
- veljavno lokacijsko dovoljenje,
- soglasja posegov na tuja zemljišča za izgradnjo kanalizacijskega priključka oziroma sodno odločitev, ki nadomesti soglasje.

3. Soglasje k enotnemu dovoljenju za gradnjo

Investitor mora predložiti vse elemente iz 1. in 2. točke tega člena, razen veljavnega lokacijskega dovoljenja.

11. člen

Upravljavec je dolžan dovoliti priključitev, če uporabnik izpolni vse pogoje iz soglasja, izdanega na podlagi 8. člena tega odloka, če je poravnal vse obveznosti do lastnika in upravljavca, predložil vso potrebno dokumentacijo in da stanje javne kanalizacije glede tehničnih normativov in standardov dovoljuje priključitev. K vlogi mora uporabnik predložiti na vpogled načrt hišne kanalizacije.

12. člen

Upravljavec v pogojih soglasja glede na specifičnost uporabnika lahko zahteva dodatne dopolnitve dokumentacije za pridobitev soglasja.

13. člen

Investitor javne kanalizacije mora po končani gradnji prenesti objekte in naprave v upravljanje upravljavcu.

Za prenos javnih kanalizacij v upravljanje upravljavcu morajo biti izpolnjeni pogoji, ki jih določa ta odlok.

14. člen

Priključitev obstoječih in novih objektov na javno kanalizacijsko omrežje je obvezna, če je priključek tehnično izvedljiv. V primeru, da priključitev ni tehnično enostavno izvedljiva ali pa kanalizacijsko omrežje v bližini obravnavanega objekta ni zgrajeno, je lastnik do zgraditve javne kanalizacije dolžan interno omrežje za odpadne vode urediti na drug ustrezen način po navodilih pristojne inšpekcije oziroma v skladu s projektno dokumentacijo.

V primeru, da bi bili lahko ogroženi vodni viri ali druge dobrine, lahko upravljavec postavi višje zahteve.

15. člen

Za priključitev objekta na javno kanalizacijo mora bodoči uporabnik javne kanalizacije izpolniti prijavo za priključek, kateri mora priložiti naslednje dokumente:

- ustrezno dovoljenje za gradnjo, za objekte zgrajene po letu 1967,
- načrt priključenega kanala,
- dokumentacijo o izpolnitvi posebnih pogojev iz soglasja za priključitev.

16. člen

Vsa dela na javni kanalizaciji in priključkih ter izvedbo hišnih priključkov, razen zemeljskih del, lahko opravlja le upravljavec oziroma, s soglasjem upravljavca, za taka dela usposobljen izvajalec.

Priključitev hišne na javno kanalizacijo se izvede na stroške uporabnika.

Priključitev mora biti izvedena pred izdajo uporabnega dovoljenja. O opravljeni priključitvi izda upravljavec potrdilo. Priključitev starih obstoječih objektov na javno kanalizacijo je obvezna v roku 6 mesecev po izgradnji javne kanalizacije, če izpolnjuje pogoje iz 8. člena tega odloka. Pri priključitvi sta uporabnik in upravljavec dolžna upoštevati pogoje, ki veljajo za nove objekte. Priključitev priključenega kanala se izvede v revizijskem jašku javne kanalizacije.

Uporabnik javne kanalizacije, ki je po tem odloku dolžan na spojnem kanalu zgraditi kontrolni jašek, si mora pred projektiranjem notranje kanalizacije pridobiti od upravljavca smernice za izgradnjo kontrolnega jaška.

17. člen

Uporabnik ima pravico odpovedi priključitve le v primeru, da objekt poruši, in sicer najmanj 30 dni pred nameravano porušitvijo.

Pravice in obveznosti upravljavca in uporabnikov

18. člen

Uporabnik je v primeru spremenjenih pogojev priključitve dolžan na lastne stroške prilagoditi hišni priključek, ne glede na prvotne pogoje priključitve. O spremenjenih pogojih je upravljavec dolžan obvestiti uporabnika ter mu podati rok ureditve, določen glede na obseg potrebnih del.

19. člen

Če uporabnik priključi objekt oziroma izvede priključek na javno kanalizacijo brez soglasja upravljavca in priključek ni strokovno izveden, upravljavec lahko priključek izvede na stroške uporabnika tako, da je ta usklajen z določbami tega odloka.

20. člen

Upravljavec javne kanalizacije ima vsak čas pravico dostopa do kanalizacijskih objektov in naprav zaradi rednega vzdrževanja, meritev in snemanj ne glede na to, kdo je lastnik ali upravljavec objektov oziroma zemljišča, na katerem so kanalizacijski vodi in naprave.

Upravljavec mora po opravljenem delu vspostaviti na zemljišču prvotno stanje in povrniti lastniku nepremičnine morebitno nastalo škodo.

21. člen

Vsakdo, ki povzroči škodo na kanalizacijskih objektih in napravah ali ki povzroči škodo s škodljivimi odplakami, je dolžan to škodo povrniti.

Odvajanje odpadnih industrijskih voda v javno kanalizacijsko omrežje

22. člen

Uporabnik, ki odvaja v javno kanalizacijo odpadne tehnološke vode, mora izvajati kontrolo le-teh po pravilniku o prvih meritvah in obratovalnem monitorju odpadnih vod ter o pogojih za njeno izvajanje (Uradni list RS, št. 35/96) ter po uredbi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz objektov in naprav posameznih panog, kolikor ta za določeno panogo obstaja. Rezultate in vse spremembe mora posredovati upravljavcu.

III. ODVAJANJE ODPADNIH KOMUNARNIH IN PADAVINSKIH VODA NA OBMOČJIH, KJER NI SISTEMOV JAVNEGA KANALIZACIJSKEGA OMREŽJA

23. člen

Na območjih kjer ni zgrajena javna kanalizacija je komunalne odpadne vode potrebno odvajati po vodotesni kanalizaciji v greznico z možnostjo izčrpavanja. Greznica mora biti vodotesna, po volumnu dimenzionirana na dejansko obremenitev. Zagotavljati je potrebno reden odvoz na čistilno napravo in pravilno ravnanje z odplakami. Za obstoječe objekte je potrebno stanje v naravi uskladiti z določbami tega člena v roku 12 mesecev po uveljavitvi odloka.

24. člen

V javno fekalno kanalizacijo ni dovoljeno odvajati padavinskih vod, podtalnice, drenažnih vod, vod odprtih vodotokov ter meteornih vod.

Sekundarno kanalizacijsko omrežje mora biti izgrajeno v vodotesni obliki.

Padavinske vode je potrebno speljati v meteorno kanalizacijo, kjer ta obstaja.

Meteorno kanalizacijo okolja, objekta in drenažo je obvezno speljati izven vplivnega območja objekta tako, da se uredi razpršena odvodnja po pobočju oziroma terenu na način, da ne pride do erozije in ogrožanja stanovanjskih in drugih objektov.

25. člen

Odpadne vode iz gnojiščnih jam in zbiralnikov ter odpadkov z gnojišč ni dovoljeno odvajati v javno kanalizacijo. Upošteva se strokovno navodilo o urejanju gnojišč in greznic (Uradni list SRS, št. 10/85).

26. člen

Odpadne vode se v nobenem primeru ne smejo odvajati na območje varstvenih pasov vodnih virov.

IV. VIRI FINANCIRANJA

27. člen

Viri financiranja so lahko:

- cena odvajanja odpadne vode (kanalščina),
- cena čiščenja odpadnih voda,
- sredstva občinskega proračuna,
- lastna sredstva občanov,
- sredstva državnega proračuna in državnih skladov,
- različne dotacije in subvencije,
- takse ob soglasjih h gradnji,
- takse,
- druga sredstva, namenjena za izgradnjo in delovanje sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih, komunalnih in padavinskih voda.

28. člen

Kanalščino so dolžni plačevati vsi uporabniki, ki odvajajo odpadne vode v javno kanalizacijsko omrežje, ne glede na oskrbovalni vodni vir.

Stroške čiščenja odpadnih voda so dolžni plačevati vsi uporabniki, ki preko javnega kanalizacijskega omrežja odvajajo odpadne vode do naprav za čiščenje odpadnih voda. Te stroške plačajo tudi uporabniki, ki izredno, ob dogovoru z upravljavcem, sami pripeljejo odpadno vodo na napravo za čiščenje odpadnih voda.

29. člen

Višino kanalščine in način obračunavanja odvajanja in čiščenja odpadne vode na predlog upravljavca in v skladu z veljavnimi predpisi potrjuje občinski svet.

Upravljavec mora v predlogu za potrditev cene predložiti posamezne elemente cene.

Kanalščina vsebuje pri uporabnikih, ki odvajajo odpadne vode v kanalizacijsko omrežje stroške enostavne in razširjene reprodukcije. Količina odvedene odpadne vode se meri po stanju gospodinjanskega vodovodnega števca in sicer v m³ porabljene vode v primeru, da upravljavec ali uporabnik ugotovit, da je vodomer v okvari oziroma ni mogoče odčitati dejanske porabe, se kanalščina obračuna povšalno na osnovni povprečne porabe vode v preteklem obračunskem obdobju.

V kolikor posamezni uporabnik ni namestil vodomera za gospodinjstvo vodo se mu kanalščina obračuna na osnovi republiškega povprečja porabe vode na osebo.

Kanalščina se ne plačuje od porabljene vode v kmetijstvu v kolikor je poseben vodomer za gospodinjstvo vodo.

30. člen

Ceno čiščenja odpadnih voda v čistilnih napravah se določi na podlagi količine odpadne vode in faktorja onesnaženosti. Cene čiščenja odpadnih voda za uporabnike, ki niso podpisali pogodb o sofinanciranju izgradnje kanalizacije oziroma niso priključeni na javno kanalizacijo, čeprav je za njihov objekt omogočen priklop na kanalizacijsko omrežje, se pomnoži z faktorjem 3.

31. člen

Pred priključitvijo na javno kanalizacijsko omrežje plača uporabnik priključnino, ki predstavlja povračilo dela stroškov za obnovo in širitev kanalizacijskega sistema.

Priključnino plača uporabnik, kateri ni sofinanciral izgradnje kanalizacijskega omrežja ter čistilnih naprav na območju občine.

Priključnina znaša 130 % zneska iz pogodb o sofinanciranju izgradnje kanalizacije sklenjene v času gradnje v Občini Hodoš za naselje Hodoš.

V. OBVEZNOSTI UPRAVLJAVCEV IN UPORABNIKOV

32. člen

Naloge upravljavca so:

- redno vzdrževanje objektov in naprav, tako da je uporabnikom omogočeno redno odvajanje odpadnih voda,
- obnavljati dotrajano omrežje ter dotrajane dele objektov in naprav,
- poskrbeti za razvoj dejavnosti ter pravočasno pripravo planskih dokumentov za dejavnost in sicer za enostavno in razširjeno reprodukcijo,

- objekte in naprave vzdrževati v skladu s sprejetimi pravilniki, poslovniki ter ostalimi predpisi,
- nadzirati gradnjo razširitve ter priključkov kanalizacijskega omrežja in naprav,
- kontrolirati sestavo odpadne vode in delovanje čistilnih naprav v skladu s predpisi,
- voditi evidenco in kataster kanalizacijskih objektov in naprav,
- izdajati soglasja in omogočati priključitev na javno kanalizacijo,
- skrbeti za redni obračun odvedenih in očiščenih odpadnih voda.

Upravljavec ni odgovoren za škodo, ki nastane zaradi preplavitve v primeru povečanja odtoka ali zamašitve javnega kanala s strani uporabnika.

33. člen

Obveznosti uporabnikov javne kanalizacije:

- gradnja interne kanalizacije v skladu s tehnično dokumentacijo in pogoji soglasja upravljavca,
- vzdrževanje hišne kanalizacije, hišnega priključka ter naprav za predčiščenje tako, da bo iztok izpolnjeval pogoje iz soglasja in tega odloka,
- uporabnik je dolžan upravljavca obvestiti o poškodbah na objektih, s katerimi gospodari sam ter takoj ukrepati, da ne bo nastala škoda na objektih javne kanalizacije,
- obveščati upravljavca o vseh spremembah pogojev za priključitev,
- upravljavcu omogočiti dostop in pregled internih kanalizacije,
- redno kontrolirati sestavo odpadne vode in njeno temperaturo v skladu z določili tega odloka, rezultate pa na zahtevo posredovati upravljavcu,
- voditi dnevnik obratovanja objektov za predčiščenje odpadne vode, če jih ima,
- redno plačevati odvajanje in čiščenje odpadne vode, na podlagi izdanih računov.

Pravne osebe so dolžne tudi:

- redno kontrolirati sestavo odpadne vode in njeno temperaturo v skladu z določili tega odloka, rezultate pa na zahtevo posredovati upravljavcu,
- voditi dnevnik obratovanja čistilnih naprav, lovilcev vlaken in maščob.

V primeru, da nastane na objektih in napravah javne kanalizacije škoda zaradi nepravilnega ravnanja uporabnika, je ta dolžan upravljavcu poravnati stroške odprave.

34. člen

Vsi izvajalci, pravne in fizične osebe, ki opravljajo dela v bližini javne kanalizacije, si morajo za ta dela pridobiti soglasje upravljavca ter mu pokriti vse s tem nastale stroške, vključno z upravljavčevim nadzorom in pri upravljanju teh del zagotoviti, da ostane javna kanalizacija nepoškodovana. V primeru poškodbe so jo dolžni vzpostaviti v prvotno stanje in poravnati vso morebitno škodo, ki je nastala zaradi poškodbe ali prekinitve odvajanja in čiščenja.

35. člen

Zagotavljanje varstvo okolja, zaščita vodozbirnih območij in vodotokov je pravica in dolžnost tako upravljavca kot uporabnika.

36. člen

Uporabnikom ni dovoljeno odvajati v javno kanalizacijo:

- odpadne vode, katere sestava ne ustreza kriterijem uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 35/96) oziroma uredbi za posamezno panogo, kolikor ta obstaja.

Odpadne vode ne smejo vsebovati naslednjih sestavin:

- tekočih goriv, olj in mazil; nafte in naftnih derivatov,
- ostanke lakov, topil in impregnacij,
- gorljivih in eksplozivnih snovi,
- radioaktivnih snovi,
- snovi, ki razvijajo strupene in eksplozivne pline,
- trdih in viskoznih snovi, kot so: les, žagovina, pepel, plastika, živalski odpadki, slama, krpe, itd.,
- drugih škodljivih snovi, ki povzročajo spremembe kemične, fizikalne, biološke in bakteriološke sestave podzemnih voda in vodnih tokov,
- gnoja, pepela, kosti, mavca, cementa, peska, tehnoloških peskov, usnja, konzerv, stekla in drugih tehnoloških in komunalnih odpadkov,
- neprečiščene tehnološke, industrijske vode, ki ne ustreza uredbi o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 35/96),

V javno kanalizacijo je dovoljeno odvajati odpadne vode samo v primeru, da ne vplivajo škodljivo na naprave za dovod in čiščenje odpadnih voda in na njihovo delovanje.

Snovi oziroma odpadne vode, ki brez predčiščenja ne ustrezajo pogojem upravljavca glede izpusta, mora uporabnik ustrezno očistiti. Upravljavec ima pravico in dolžnost kontrole uporabnikov objektov in naprav za predčiščenje na stroške uporabnika ter tudi določiti pogoje delovanja naprave za predčiščenje.

Brez predhodnega posebnega soglasja upravljavca javne kanalizacije ni dovoljeno spuščati v javno kanalizacijo organsko visoko obremenjenih odpadnih voda.

Odpadna voda ne sme imeti izrazito neprijetnega vonja za okolico.

37. člen

Upravljavec ima pravico odpovedati uporabniku odvajanje in čiščenje odpadnih voda v naslednjih primerih:

- če uporabnik zaradi rušitve zaprosi za začasno ali trajno zaporo,
- če stanje uporabnikov objektov ogroža življenje in zdravje ljudi,
- če niso izpolnjeni pogoji iz soglasja za priključitev,
- če uporabnik dovoli drugemu uporabniku priključitev kanalizacije na svoj priključek brez soglasja upravljavca,
- če uporabnik z odpadno vodo odvaja v javno kanalizacijo snovi, navedene v prejšnjem členu,
- če uporabnik, ki je po tem odloku dolžan upravljavcu predložiti izvide o izpustu, tega ne stori oziroma če izvida ni izdelal atestiran laboratorij,
- če uporabnik ne poravnata stroškov storitve niti po pisnem opominu,
- če ne izpolnjuje drugih obveznosti po pogojih tega odloka.

Uporabnik je dolžan poravnati upravljavcu stroške prekinitve in ponovne priključitve, kakor tudi nastalo škodo na objektih in napravah javne kanalizacije.

Pravico do odpiranja jaškov in do vseh drugih posegov ima izključno upravljavec. Izjemoma to lahko opravi uporabnik, vendar le s predhodno prijavo in dovoljenjem upravljavca.

38. člen

Upravljavec ima pravico zaradi del na objektih in napravah začasno prekiniti storitev pod pogoji, da o prekinitvi obvesti uporabnike in sicer vsaj 7 dni pred nameravano prekinitvijo. V primeru, da prekinitve traja dlje kot en dan, mora upravljavec odvod odpadne vode začasno rešiti na drug ustrezen način.

Povzročitelj škode je dolžan upravljavcu poravnati stroške za odpravo nepravilnosti na objektih in napravah javne kanalizacije in stroške izvedbe začasne rešitve za odvod odpadne vode.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

39. člen

Z denarno kaznijo 60.000,00 SIT se kaznuje za prekršek upravljavec javne kanalizacije, če:

1. ne dovoli priključitve uporabniku, ki izpolnjuje obveznosti iz 8. in 31. člena tega odloka,
2. ne obvesti uporabnika o spremenjenih pogojih priključitve, na podlagi katerih je uporabnik dolžan prilagoditi hišne priključek (18. člen),
3. ne izpolnjuje obveznosti iz 32. člena tega odloka,
4. ne izvede prekinitve odvajanja odpadnih voda v skladu z določili 36. in 37. člena tega odloka.

V primeru, da upravljavec o začasni prekinitvi odvajanja odpadnih ali meteornih voda ne obvesti uporabnika o roku, določenim s 38. členom tega odloka in je zato povzročena škoda, se z denarno kaznijo 30.000,00 SIT kaznuje tudi odgovorna oseba upravljavca javne kanalizacije.

40. člen

Z denarno kaznijo 60.000,00 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. ki se ne priključi na javno kanalizacijo po zahtevah 14. člena tega odloka,
2. ki komunalne odpadne vode ne spelje po vodotesni kanalizaciji v vodotesno greznico po volumnu dimenzionirano z odplakami (23. člen),
3. ki v javno kanalizacijo odvaja podtalnico, drenažno vodo, vodo odprtih vodotokov ali meteorno vodo, kjer je to možno speljati v ponikovalnico ali vodotok in nima zgrajenega vodotesnega sekundarnega kanalizacijskega omrežja (24. člen),
4. ki meteorno kanalizacijo okolja, objekta in drenažo spelje izven vplivnega območja objekta tako, da pride

do erozije in ogrožanja stanovanjskih in drugih objektov (24. člen),

5. ki ne izpolnjuje obveznosti iz prvega odstavka 33. člena tega odloka,
6. ki izvaja posege na objektih in napravah javne kanalizacije brez predhodne prijave in dovoljenja upravljavca (15. člen).

Z denarno kaznijo do 60.000,00 SIT se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena samostojni podjetnik – posameznik in odgovorna oseba pravne osebe, fizična oseba pa z denarno kaznijo 40.000,00 SIT.

41. člen

Z denarno kaznijo 60.000,00 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. ki se priključi na javno kanalizacijo brez soglasja upravljavca (8. člen),
2. ki izvaja dela na javni kanalizaciji, priključkih ali izvaja hišni priključek brez soglasja upravljavca (16. člen),
3. ki odvaja v javno kanalizacijo odpadno vodo, ki vsebuje sestavine, ki jih prepoveduje 36. člen tega odloka,
4. ki v javno kanalizacijo odvaja odpadno vodo iz gnojiščnih jam, zbiralnikov ali odpadke z gnojišč (25. člen).

Z denarno kaznijo 60.000,00 SIT se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena samostojni podjetnik – posameznik in odgovorna oseba pravne osebe, fizična oseba pa z denarno kaznijo 40.000,00 SIT.

42. člen

Z denarno kaznijo 60.000,00 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki po končani gradnji javne kanalizacije ne prenese v upravljanje upravljavcu (13. člen).

Z denarno kaznijo 60.000,00 SIT se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik – posameznik in odgovorna oseba pravne osebe.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

43. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravljajo pristojne inšpekcije in upravljavec kanalizacije.

44. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 258/02-SP

Datum: 26.06.2002

Župan Občine Hodoš
Ludvik Orban l.r.

Na podlagi 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Ur.l. RS, št. 72/93, 54/94, 14/95, 26/97, 70/97) in 16. člena statuta občine Hodoš (Uradni list RS, št. 47/99) je občinski svet občine Hodoš na svoji 27. redni seji dne 11.04.2002 sprejel

PRAVILNIK

o finančnih intervencijah programa za pospeševanje proizvodnje hrane v letu 2002 v občini Hodoš

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. Člen

S tem pravilnikom se določijo pogoji in kriteriji za dodelitev sredstev, namenjenih za finančne intervencije v kmetijstvu - pospeševanje proizvodnje hrane.

2. Člen

Sredstva za finančne intervencije v kmetijstvu se zagotavljajo:

- iz sredstev proračuna Občine Hodoš za program ohranjanja razvoja kmetijstva Občine

Hodoš
- iz drugih virov.

3. Člen

Sredstva za program pospeševanja proizvodnje hrane in razvoj kmetijstva se zagotavljajo iz občinskega proračuna, njihovo višino pa določi občinski svet z odlokom o proračunu za tekoče leto.

4. Člen

Za uresničevanje ciljev razvoja kmetijstva Občine Hodoš se finančna sredstva usmerjajo v:

- usmerjanje razvojno naložbene dejavnosti v kmetijstvo
- večanje kakovosti pridelkov in okolju prijaznejših dejavnosti

- uvajanje kakovostnejše tehnologije

- ohranitev in varstvo kmetijskih zemljišč ter ohranjanje poseljenosti

- celovit razvoj kmetijstva z zagotovitvijo ustrezne izobrazbe in stalnega strokovnega

izpopolnjevanja

- druge ukrepe, pomembne za razvoj kmetijstva.

5. Člen

Upravičenci do intervencijskih sredstev so fizične osebe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo hrane in imajo stalno bivališče v Občini Hodoš, ter imajo poravnane vse obveznosti do občine Hodoš (tudi vsi družinski člani).

6. Člen

Sredstva za intervencije v kmetijstvu se dodeljujejo kot: regresi, premije, podpore in dotacije.

7. Člen

Upravičenec, pri katerem se ugotovi, da je za katerikoli namen pridobitve intervencijskih sredstev navajal neresnične podatke na zahtevkih, izgubi vso pravico do interventnih sredstev za tekoče leto z obveznim vračilom že prejetih interventnih sredstev za tekoče leto.

II. UKREPI

8. Člen

1. Sofinanciranje osemenitve

Sofinancira se prva osemenitev krav, telic in svinj.

Višina regresa: 2.500,00 Sit/kravo, telico enkrat letno
2.000,00 Sit/svinjo enkrat letno

2. Analiza krme - regres

Namen: Analiza krme kot pomoč pri izračunu krmnih obrokov.

Višina regresa: 5.000,00 SIT po vzorcu.

Analiza zemlje - regres

Namen: Analiza zemlje kot pomoč pri izračunu za gnojenje zemlje.

Višina regresa: 3.000,00 SIT po analizi.

Zahtevke vlagajo upravičenci na upravo občine s priloženim računom. Analizo mora vzeti Kmetijska svetovalna služba ŽVZ M.Sobota.

3. Apnenje zemlje - regres

Namen ukrepa: Izboljšanje strukture tal.

Višina regresa: 4,00 SIT/kg v vrečah,

Nakup mora biti izvršen do 30.11.2002.

Največja dovoljena količina na enega proizvajalca kmetijske proizvodnje je 5.000 kg.

4. Raziskovalne naloge

Namen ukrepa: Sofinanciranje raziskovalnih nalog za področje občine Hodoš.

Višina sofinanciranja: skupna višina sredstev za leto 2002 je 50.000,00 SIT

Sofinanciranje društev in strokovnih predavanj

Višina regresa: 50.000,00 Sit Prošnje je potrebno dostaviti na upravo občine.

O vlogah odloča odbor za kmetijstvo in gozdarstvo, turizem, komunalo, urbanizem, varstvo okolja in gospodarske javne službe.

5. Zdravljenje kroničnega mastitisa

Namen ukrepa: Spodbujanje pridelave kakovostnega mleka.

Višina sofinanciranja 1.800,00 SIT/kravo enkrat v tekočem letu

6. Testiranja škropilnic

Namen ukrepa: Spodbujanje k enakomerni uporabi zaščitnih sredstev v kmetijstvu.

Višina sofinanciranja: 30 %/ škropilnico

7. Sofinanciranje zavarovanja poljščin in plodov

Namen ukrepa: Spodbujanje pridelovalcev poljščin in plodov k čim večjemu zavarovanju, za zagotovitev socialne varnosti ob morebitni škodi. Višina sofinanciranja: 20 %

9. Člen

Zahtevki iz 8. člena tega pravilnika pod zaporednimi številkami 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 7 morajo biti vloženi na upravo občine najkasneje do 30.11.2002 s potrebnimi dokazili.

Zahtevku mora biti priložen račun, številka žiro računa, tekočega računa ali hranilne knjižice in davčna številka zavezanca.

Nepopolni ali nepravilni zahtevki se zavrnejo s sklepom.

10. Člen

Izvrševanje pravilnika opravlja občinska uprava (župan).

Opravičenost in kontrolo nad izkoriščenimi sredstvi

opravlja odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, turizem, komunalo, urbanizem, varstvo okolja in gospodarske javne službe skupno z občinsko upravo občine Hodoš.

III. KONČNA DOLOČBA

11. Člen

Pravilnik o finančnih intervencijah programa za pospeševanje proizvodnje hrane za leto 2002 začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 01.01.2002.

Številka 199/02-SP

Hodoš, 03.05.2002

Župan Občine Hodoš
Ludvik Orban l.r.

Megfogtam az aranyhalacsát

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer még a régi időkben az Urál hegységen is túl egy kis házikó.

Ebben a házikóban öten laktak: egy szegény ember a feleségével és három fiával. Szépen, boldogan, nagy szeretetben éltek, míg egy napon betoppant egy gonosz boszorkány. Ez a gonosz boszorkány elvarázsolta az egész családot. Az asszonynak gonosz lelket adott, az egyik fiúnak eltüntette a füleit, a másiknak az orrát, a harmadiknak a kezeit.

A gonosz feleség elküldte a férjét a tóhoz halat fogni. Az ember elment és leült a tó partjára. Ott szomorkodott és mormogott magában felesége gonoszságáról.

Amikor hazament hal nélkül, a felesége nagyon mérges lett. A fiait sértegette, milyen haszontalanok.

A szegény ember másnap, harmadnap is elment a tó partjára szomorkodni. Amikor negyedszer ment, megszólította őt egy aranyhalacska. Elmondta neki, hogy meghallotta panaszait és három kívánságot teljesíti. Az ember azt kívánta, hogy a felesége legyen ismét jószívű, a fiai pedig gyógyuljanak meg. A harmadik kívánsága az volt, hogy az aranyhalacska változzon vissza emberré. A szegényember megköszönte a halacskának a lehetőséget. Az aranyhalacska pedig arra kérte, hogy másnap korán reggel jöjjön vissza a tópartra, a többiek maradjanak otthon.

Ez így is történt. Elment a tópartra, ahol már várta az aranyhalacska. Megkérte a szegény embert, számoljon el háromig. Mire kimondta a hármat, az aranyhalacska már szép leánnyá változott.

Elmentek a szegény ember házáig, ahol már finom reggeli várta őket. Az ember nagyon hálás volt a leánynak.

Nagyon boldogan éltek. Egy idő múlva a lány feleségül ment a legfiatalabb fiúhoz. Építettek maguknak szép házat, és született nekik két gyermekük.

Még ma is boldogan élnek, ha meg nem haltak. Az én mesém is tovább folytatódna, ha a három kívánság nem teljesült volna.

*Jošar Renata, 6. osztály
KÁI Partosfalva*

Naša vas

Naša vas je majhna, ima pa veliko značilnosti. Občina Hodoš je zaživela 1. januarja 1999. Po številu prebivalstva (380), spada med manjše občine v Sloveniji. Leži na skrajnem severovzhodnem delu Slovenije, v Prekmurju na Goričkem, na površini 18,10 km². Je narodnostno mešana, s pripadniki madžarske in slovenske narodnosti, z dvema naseljema in sicer Hodoš, Krplivnik in Domaföld, ki je zaselek Krplivnika. Večina prebivalcev se še vedno ukvarja s kmetijstvom, čeprav je čistih kmetij vedno manj, več pa je tistih, ki jim je kmetijstvo le dopolnilno delo pri zaposlitvi. Zaradi upadanja števila prebivalstva, starostne strukture, sedanje kmetijske politike in škode po divjadi, se povečuje površina zapuščenih kmetijskih zemljišč. Občani so zaposleni v bližini domačega kraja, nekaj jih je na začasnem delu v tujini in nekaj je obrtnikov. Na Hodošu imamo tudi semenarski obrat, ki ga od januarja 2000 ima v najemu podjetje Agranta Semearstvo. Ukvarjajo se s pridelavo, dodelavo in pakiranjem semen.

Kakšno je društveno življenje? Gotovo zelo razgibano. Aktivno deluje Kulturno ~ turistično društvo, nogometni klub in dve prostovoljni gasilski društvi. Kulturno ~ turistično društvo deluje od leta 1950, PGD Hodoš od leta 1894, PGD Krplivnik od leta 1925, Nogometni klub Hodoš pa od leta 1984. Pri nas je eden najstarejših vrtcev v Prekmurju, ki deluje od leta 1959 ter 1. in 2., razred

Podružnične osnovne šole. Vzporedno z mejnim prehodom Hodoš ~ Bajánsenye so zgradili železniško postajo z Republiko Madžarsko. Proga je bila uradno predana namenu 16. maja 2001. Leta 1997 smo odprli stalno ETNOGRAFSKO RAZSTAVO na Krplivniku številka 6. Poleg tega imamo še pošto, cestni mejni prehod, Evangeličansko cerkveno občino Hodoš, MNSS Hodoš (Madžarska narodna samoupravna skupnost → MNSS). Naslov občine se glasi: bčina Hodoš, Hodoš 52, 9205 Hodoš. Župan občine Hodoš je gospod Ludvik Orban.

Življenje v naši vasi je lepo, upajmo, da bo tako tudi v prihodnosti.

*Rebeka Kerčmar
6. razred*

A kutyám

Van egy kutyám. A neve Csrt. Az idén, áprilisban lesz öt éves. Törzskönyvezett német vizsla.

Szöre hamvasszürke színű, világos foltokkal. Szeret játszani. Ha megfog egy labdát, rögtön kilyukasztja. Legjobban vadászni szeret. Apu el szokja vinni fácánvadászatra, ahol ő ügyesen szedi össze a lelőtt fácánokat. Legkedvesebb ennivalója a hús és a csont. A háza az udvar közepén áll. Onnan bármikor kifuthat a kertbe és kedve szerint szaladgálhat.

Az ismeretleneket mindig megugatja. A tyúkokat és a macskákat nem szereti. Ha az udvaron meglátja őket, rögtön utánuk rohan. Már több tyúkot is megfogott. Szeretem a kutyámat. Remélem, hogy még sokat játszhatok vele.

*Roman Silvija, 4. osztály
KÁI Partosfalva*

Ko bom velik...

Vse več otrok nima enakih možnosti in izpolnjenih osnovnih pogojev pri pridobivanju izobrazbe. Zaradi materialnih in drugih težav njihovih družin postajajo med sovrstniki vse bolj zapostavljeni in izolirani. Mnogi izmed njih žal ne bodo nikoli uresničili svojih sanj o poklicu.

V lanskem letu so župnijske Karitas po vsej Sloveniji v sodelovanju z osnovnimi šolami, občinami in strokovnimi službami pomagale 3400 osnovnošolcev pri nakupu šolskih potrebščin ter plačilu malice in šole v naravi. Razdeljena pomoč v skupni vrednosti 17 mio. SIT je mogoče visokozveneča, vendar preprost izračun pokaže, da vsak otrok v povprečju prejme pomoč v vrednosti 5000 Sit.

Tovrstna pomoč je najbolj izdatna na območju Škofijske karitas Ljubljana. V Mariboru in Kopru pa je dodatno 300 najbolj ogroženih otrok vključenih v tako imenovane programe botrstva oziroma posvojitve na daljavo in prejemajo letno pomoč v vrednosti 60.000 SIT. Zagotovo bi pomoč v taki višini po vsej Sloveniji potrebovalo vsaj še 1500 otrok.

Veseli smo lepega sodelovanja z različnimi ustanovami. Samo škofijske Karitas sodelujejo s prek 40 večjimi osnovnimi šolami. Močno pa je tudi sodelovanje osnovnih šol in drugih strokovnih služb z župnijskimi Karitas v posameznih krajih. Takšno sodelovanje omogoča, da skupaj odkrijemo najbolj pomoči potrebne otroke in jim pomagamo na najbolj primeren način, ki jih ne bo zaznamoval pred njihovimi sovrstniki.

Obračamo se na Vas, dragi bralci, da nam pomagate, da vsaj malo olajšamo stiske otrok. En vidik pomoči so seveda sredstva, ki jih potrebujemo za nakup šolskih potrebščin. Še bolj pomembno pa je, da se skupaj borimo proti potrošniški miselnosti in logiki trga, ki vse bolj vdira v osnovne šole.

Ob veliki poplavi najrazličnejših učbenikov, pripomočkov in izvenšolskih dejavnosti so učitelji velikokrat v veliki zagati. Vsi ti prestižni pripomočki in možnosti so lahko zelo dobrodošli, vendar pa močno obremenjujejo družinski proračun. Veliko učiteljev in šol se trudi najti pravo mero, tako da je prizadetih čim manj otrok, ki bi se zaradi revščine njihovih družin lahko počutili izključene in manj vredne. Vse večje pa so tudi razlike med možnostmi, ki jih imajo otroci v mestih in na podeželju.

Skupaj z Vami, dragi starši, učitelji in vsemi, ki se pri svojem delu srečujete z otroki, nam bo uspelo, da bo v osnovnih šolah ostala najvišja vrednota znanje in zdrava samozavest.

Zagotovo si vsi želimo, da bodo osnovne šole tudi v prihodnosti ostale prostor enakih možnosti za vse otroke.

Podrobnosti o akciji: <http://www.karitas.si/>.

Podrobnosti o cenzusih za prejem pomoči:

Koper (tel.:05/330 02 33),

Ljubljana (tel.:01/439 21 30),

Maribor (tel.:02 / 252 26 97).

Peter Tomažič
Slovenska karitas

Ustanovljena OZGČ v Murski Soboti

V deželi ob reki Muri, v Pomurju, delujejo že dalj časa območna Združenja slovenskih častnikov v Gornji Radgoni, Lendavi in Ljutomeru, pravnoformalno ni bilo organizirano le tovrstno združenje v Murski Soboti, čeprav so vsa leta doslej izvajali določene aktivnosti. Od letošnjega 4. junija deluje OZSČ tudi v Murski Soboti.

Kar preko 600je aktivnih in rezervnih častnic in častnikov ter podčastnic in podčastnikov v dvanajskih občinah Upravne enote Murska Sobota (občine Beltinci, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina ter Mestna občina Murska Sobota), ki so razporejeni na številne vojaške in civilne dolžnosti v Slovenski vojski, upravnih službah, Civilni zaščiti in drugje. Odslej naj bi tudi ti v okviru svoje stanovske prostovoljne, samostojne, interesne in strokovne organizacije uresničevali svoje interese na vojaškostrokovnem področju ter krepitvi obrambne pripravljenosti. Poseben Iniciativni odbor, ki ga je vodil Dušan Grof (direktor Uprave za obrambo v Murski Soboti), je tako sklical ustanovni zbor Območnega združenja slovenskih častnikov Murska Sobota za torek, 4. junija

letos, v prostorih dvorane Gasilskega doma v Murski Soboti, s pričetkom ob 16.30 uri. Zbralo se je 46 častnikov in podčastnikov, ki so sprejeli sklep o ustanovitvi Območnega združenja slovenskih častnikov Murska Sobota, izvolili 15-člansko predsedstvo (Janez Koren - Beltinci, Ivan Smodič - Cankova, Milan Rebirca- Gornji Petrovci, Daniel Kalamar - Grad, Ludvik Jonaš - Hodoš, Marjan Recek - Kuzma, Dušan Grof - Moravske Toplice, Dušan Lazar - Puconci, Darko Horvat - Rogašovci, Aleksander Abraham - Šalovci, Jožef Babič - Tišina ter Nataša Svetina, Ladislav Lipič, Alojz Kisilak in Filip Matko - Murska Sobota), nadzorni odbor in častno razsodišče. Za predsednika je bil izvoljen Dušan Grof, ki mu bosta kot podpredsednika ob boku stala Alojz Kisilak in Ivan Smodiš.

Takoj po ustanovnem zboru je bilo organizirano v sodelovanju s soboško Ljudsko univerzo še strokovno predavanje. Magister Zoran Krunič je predaval na temo Evropska unija - SEVOP (Skupna evropska varnostno-obrambna politika), kar je finančno podprlo Ministrstvo za šolstvo in šport RS.

Filip Matko

Za boljše zdravje - s hrano do zdravja

Zdravje je v veliki meri odvisno od zdravega sloga življenja, predvsem zdrave prehrane, gibanja, odsotnosti zdravju škodljivih razvad. Uživanje zdrave hrane omogoča normalno delovanje našega organizma, krepi zdravje in varuje pred boleznimi. Med hrano uvrščamo vse snovi, ki jih organizem potrebuje za svoje delovanje in rast. Sestavljena je iz enega ali več od petih osnovnih hranil: beljakovin, ogljikovih hidratov, maščob, mineralov in vitaminov. Čeprav je ne uvrščamo med hrano, je tudi voda življenjsko potrebna. Beljakovine zagotavljajo rast in obnovo telesnih tkiv. Ogljikovi hidrati (škrob) in maščobe dajejo potrebno energijo za delovanje organizma in telesno dejavnost. Naloga mineralov in vitaminov je nadzor telesnih procesov.

Kaj, kdaj in kako jesti, da ostanemo zdravi?

Jejmo pestro hrano!

Imejmo 3-5 obrokov dnevno!

Vzemimo si dovolj časa za vsak obrok ter zaužijmo hrano v mirnem in sproščenem vzdušju ob lepo pogrnjeni mizi, ne glede na to, kako bogat ali skromen je naš obrok!

Hrano dobro prežvečimo!

Predvsem pa uživajmo v hrani, uživajmo v čudovitih darovih narave, katere smo pripravili z ljubeznijo!

Nobeno živilo ne vsebuje vseh hranilnih snovi, zato moramo jesti različna živila.

Zdrava prehrana temelji na petih glavnih skupinah živil:

1. skupina: kruh, žita, žitni izdelki, kaše, krompir
2. skupina: sadje in zelenjava
3. skupina: mleko in mlečni izdelki
5. skupina: meso, ribe in zamenjave
6. skupina: živila, ki vsebujejo veliko maščob in sladkorjev

Da si bomo lažje sestavili zdrave jedilnike in se na sploh prehranjevali zdravo, bomo skupaj obdelali področje zdrave prehrane. Oborožili se bomo z najnovejšimi znanji in veščinami na tem področju, naučili se pripraviti jedi na

zdrav način (pri tem pa bodo jedi ostale enako okusne), seznanili se s številnimi praktičnimi nasveti. Zakorajmo kar korajžno v to pustolovščino.

Pripravimo skupaj zanimivo jed. Ponudimo jo kot domačo jed, kajti vsebuje vse elementa naša domače kuhinje (iz knjižice: *S HRANO DO ZDRAVJA*, ki smo jo izdali pri Pomurskem društvu za boj proti raku).

Ješprenova solata

(Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci

strokovna učiteljica: Zdenka Tompa in Dušan Zelko)

15 dag ješprenja

7 dag fižola

5 dag sveže paprike

10 dag paradižnika

6 dag sira

6 dag bučnih semen

žlička gorčice (gorčičnih semen)

jabolčni kis, sol, poper, zelen peteršilj

10 dag kuhanega svinjskega jezika (lahko je tudi pusta šunka)

Ješprenj in fižol preberemo, operemo in skuhamo. Papriko, paradižnik, jezik in sir narežemo na kocke. Bučna semena drobno zmeljemo, da dobimo pasto, dodamo kis, vodo, sol, poper, gorčico in peteršilj. Solato s prelivom dobro premešamo, zalijemo toliko, da je sočna. Prav je, da se vsaj kako uro marinira

Drugič kaj več o piramidi zdrave prehrane. Želimo vam veliko zdravja!

Prim. mag. Branislava Belović, dr. med.

Anica Benkovič, višja med. sestra

Gordana Toth, univ. dipl. ižinirka živilske tehnologije

Iz Pomurskega društva za boj proti raku

(iz projekta promocije zdrave prehrane)

Naš vrt-vir zelenjave in zdravja

Vrt si uredimo tako, da čim boljše izkoristimo razpoložljiv prostor.

Pred onesnaževanjem in škodljivimi vplivi vetra ga zavarujemo z živo mejo, ki nas obenem varuje pred radovednimi pogledi ali z ograjo, ki jo obsadimo z vzpenjajočimi se rastlinami.

Obdelava vrtov temelji na globokem rahljanju in minimalnem obračanju prsti. S tem povečamo prazen prostor v tleh, ki se napolni z vodo in zrakom. Tako omogočimo boljši razvoj korenin in s tem rast rastlin. Grede zastiramo, da niso izpostavljene soncu, vetru, mrazu,... Tako so tla rahlejša, se ne zaskorjijo, bolj ohranjajo vlago in zraste manj plevela. Da bi ohranili rodovitnost tal to ni dovolj. Zato moramo obenem

premišljeno in pravilno gnojiti z organskimi in mineralnimi gnojili.

Rodovitnost pa ohranjamo tudi s kolobarjenjem, ki ga skrbno načrtujemo. Pri tem razvrstimo vrtnine v več skupin:

a) vrtnine, ki zahtevajo gnojenje s hlevskim gnojem: zelje, ohrovt, solate, špinača, por, kumare, bučke, visoki fižol, zgodnji krompir, paradižnik, paprika, jajčevci.

b) vrtnine, ki ne prenesejo neposrednega gnojenja s hlevskim gnojem: korenovke, gomoljnice, čebulnice, brstični ohrovt, kitajski kapus gomoljna zelena.

c) vrtnine, ki niso zahtevne za gnojenje z organskimi gnojili: fižol, grah, česen, čebula.

d) trajnice: rabarbara, beluši, topinambur, zelišča,...

GREDA A	GREDA B	GREDA C	GREDA D
letos pognojeno s hlevskim gnojem ZELJE, GLAVNATI OHROVT, BRSTIČNI OHROVT, LISTNATI OHROVT, CVETAČA, BROKOLI, PARADIŽNIK, PAPRIKA, JAJČEVEC, ZGODNJI KROMPIR, KUMARE, BUČKE, GOMOLJNA ZELENA, POR, BLITVA, ŠPINAČA, NOVOZ. ŠPINAČA, SOLATA	lani pognojeno s hlevskim gnojem ČEBULA, ČESEN, ŠALOTKA, DROBNJAK, ENDIVIJA, RADIČ, ZIMSKA SOLATA, KORENČEK, PETRŠILJ, REDKVICA, REPA, HREN, SLADKI KOMARČEK, RDEČA PESA, MOTOVILEC, KITAJSKI KAPUS	pred dvema letoma pognojeno s hlevskim gnojem FIŽOL ZA ZRNJE, FIŽOL ZA STROČJE, GRAH, BOB, ENOLETNA ZELIŠČA	izločina ZELIŠČA, DIŠAVNICE, RABARBARA, ARTIČOKA, ŠPARGLJI, TOPINAMBUR

Skozi vse leto zatiramo boleznj, plevela in škodljivce (biološko, mehansko, kemično).

Primeri biološkega zatiranja boleznj in škodljivcev: Zeliščna škropiva:

rastlina ali žival	učinkuje proti	pripravek iz:	učinkuje proti
žametnice	ogorčicam, listnim ušem, kapusovemu belinu	kopriv	listnim ušem, krepj rastline
ognjič	listnim ušem	gabeza	za gnojenje rastlin
čebula med korenjem	korenjevi muhi, čebulni muhi	pelina	gosenicam, listnim ušem, rjam, pršicam, mravljam
česen med jagodami	jagodni moniliji(gnilobi)	preslice	plesnim, rjam, škr lupu, pršicam
bazilika	muham	listov paradižnika	kapusovemu belinu
hren	koloradskemu hrošču	čebule in česna	plesnim
kapucinka	ušem, polžem, kapusovemu belinu	listov rabarbare	porovemu molju
koper	kapusovemu belinu		
špinača	bolhačem		
žajbelj	korenjevi muhi		
zelena	kapusovemu belinu		
por med korenjem	korenjevi muhi		
česen	plesnim		
drobnjak	plesnim		
pelin	rjam		
poprova meta	mravljam		
sivka	mravljam	vlaknata prekrivka	porovemu molju, korenjevi in čebulni muhi,....
pikapolonica	ušem	lončki z pivom	polžem
strigalice	ušem	lesni pepel	gosenicam, polžem
muhe trepetavke	ušem		
jež, žabe, krastače	polžem, črvom, insektom		
siničke	insektom		
pajki	insektom		

Pridelava sadik

Vrtnine razmnožujemo s semenom ,le nekatere pa na vegetativni način z gomolji, razdelitvijo rastline, živicami, potaknjenci. Pridelek je odvisen od izbire semena in od poznejših oskrbovalnih ukrepov. Zato naj nam ne bo žal sredstev za kakovostno seme.

Za setev vrtnin v zavarovanem prostoru (zgodaj spomladi) uporabimo že pripravljene setvene mešanice zemlje, ki jih

lahko zmešamo z navadno vrtno zemljo ali pa jih uporabimo samostojno. Ponavadi sejemo v lončke, zaboječke, setvene platoje ali plošče iz stiropora ali plastike in šotne lončke ali pa uporabimo majhne kalilnike.

Pred setvijo se je dobro prepričati o kaljivosti semena. To storimo tako, da damo na vlažno podlago 20 semen. Ko vzklijejo jih preštejemo: če je vzkliło manj kot polovica semen takega semena ne sejemo.

Čim bolj je drobno seme tem plitveje ga zadelamo v tla. Nekatera semena lahko pred setvijo namakamo v mlačni vodi, da hitreje vzkalijo (paprika, paradižnik,...).

po setvi damo posode na topel, zračen in svetel prostor. Po potrebi zalivamo. Če se bojimo napada bolezní lahko zemljo razkužimo z enim izmed sredstev za razkuževanje tal (Previcur,...).

S pikiranje mladih rastlinic začnemo takoj po vzniku. Večje ko so rastline večji in močnejši šok doživijo ob presajanju. Po pikiranju damo rastline v zasenčen prostor in jih previdno zalijemo. Ko se dobro ukoreninijo jih normalno oskrbujemo (zalivamo, dognojemo, varujemo pred škodljivci in boleznimi ter mrazom). Postopoma rastline utrjujemo. To pomeni, da jih privajamo na zunanje rastle razmere. Nikoli ne hitimo s presajanjem na prosto, raje počakajmo, da se vreme ustalí in nato presadimo rastline na prosto. Take rastline manj prizadene presaditveni šok in

lepše rastejo kot tiste, ki smo jih prezgodaj posadili na prosto.

Za sajenje izberemo čvrste, ne pretegnjene in zdrave sadike. Sadike sadimo na isto globino kot je višina koreninske grude. Sadike solate sadimo tako globoko kot so prej rasle v lončku, zelje pa lahko posadimo globlje, do prvih pravih listov. Rastline, ki rade poženejo korenine iz stebela lahko sadimo v tla poševno, tako se bo sadika bolje ukoreninila. Sadike pa lahko vzgojimo tudi s setvijo na prosto, direktno na gredico. Uspeh je odvisen od priprave tal in oskrbe. Take sadike so brez koreninske grudice. Ko jih nameravamo presaditi jih močno zalijemo in nato previdno izpulimo ter presadimo na stalno mesto in še enkrat močno zalijemo. Presajamo ponavadi v oblačnem vremenu ali pozno popoldne, da si rastline čez noč opomorejo.

Ksenija Kous inž kmet.

MILAN KAVAŠ s. p.
STROJNI OMETI

Trnje 149/A
9232 ČRENŠOVCI

tel. 02 573-73-33
fax: 02 573-73-34

STANKO SRŠA s. p.
Ravenska 54
9231 BELTINCI

PARKETARSTVO SRŠA
Polaganje vseh vrst podov iz lesa in
plastičnih mas
tel.: (02) 542-24-40
fax: (02) 542-24-49
gsm: 041 637 741

Montaža sten in stropov
Marijan Megla s.p.
Glavni trg 4, Ljutomer

tel.: 02 584 97 40
fax: 02 584 97 41
GSM 041 644 914

Email: megla.marijan@siol.net

ZAKLJUČNA GRADBENA DELA
SISTEMSKA SUHA GRADNJA

Stenski in stropni sistemi, suhi estrihi

Udeleženci kolesarskega maratona na Hodošu

A kerékpármaraton résztvevői Hodoson

Članice in člani pred vajo

A tűzoltóink a gyakorlat előtt

Mladi raziskovalci ob hodoškem jezeru

Az ifjú kutatók a hodosi tó partján

*Utrinki z zaključne prireditve
Pillanatképek a zárórendezvényről*

*Udeleženci 1. mednarodnega
mladinskega tabora ZiR*

*Az 1. nemzetközi Polgárvédelmi
és mentési ifjúsági tábor résztvevői*

*Udeleženci etnografskega tabora
med opravljanjem dejavnosti*

*A néprajzi tábor résztvevői
munka közben*

